

Syddjurs
KOMMUNE

Miljøgodkendelse af Svineproduktion

December 2009

Molsvej 88, 8400 Ebeltoft

○○○○

Miljøgodkendelse af svineproduktion

i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20/12/2006.

	Godkendelse af produktion af søer og slagtesvin på virksomheden Molsvej 88, 8400 Ebeltoft
Virksomhedens navn:	Mosegård
Adresse:	Molsvej 88 8400 Ebeltoft
CVR nr.:	19875695
CHR nr:	103455
Matrikel nr.:	19i Grønfeld By, Agri 5c Grønfeld By, Agri 5a Grønfeld By, Agri 2h Grønfeld By, Agri
Virksomhedens ejer:	Jens Erik Sørensen
Ansøger:	Jens Erik Sørensen
Konsulent:	Martin Skovbo Hansen
Tilsynsmyndighed:	Syddjurs Kommune Natur og Miljø

22.12.2009

Journal nr.
07/30425

Kontaktperson
Mille Rasch

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

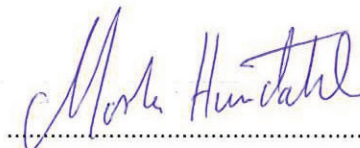
Telefon 87 53 54 10
Telefax 87 53 59 95

Natur.miljoe@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

Syddjurs Kommune
Natur og Miljø

Mille Rasch
Biolog

Morten Hundahl
Afdelingschef

Klagefrist udløber
den 26.01.2010

Søgsmålsfristen udløber
den 22.06.2010

1	Resumé.....	3
2	Godkendelse	4
3	Vilkår.....	6
3.1	Generelt	6
3.1.1	Drift og indretning	6
3.2	Årsproduktion	6
3.3	Anlæg.....	7
3.3.1	Staldinventar- og drift	7
3.3.2	Ammoniakreducerende teknologi	7
3.3.3	Lugt.....	7
3.3.4	Gødnings- og ensilageopbevaring	8
3.3.5	Transport.....	8
3.3.6	Spildevand og overfladevand	8
3.3.7	Uheld og risici.....	9
3.3.8	Støj.....	10
3.3.9	Skadedyr.....	10
3.3.10	Støv.....	11
3.3.11	Lys	11
3.3.12	Oplag af olie, affald, bekæmpelsesmidler og øvrige kemikalier 11	
3.3.13	Anlæggets påvirkning af beskyttet natur	12
3.4	Udbringningsarealer	12
3.4.1	Arealanvendelse.....	12
3.4.2	Beskyttet natur	13
3.5	Bedst tilgængelige teknik.....	13
3.6	Landskabsinteresser	14
3.7	Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	14
3.8	Ophør af virksomheden	15
4	Vurdering.....	16
4.1	Generelt	16
4.1.1	Drift og indretning	16
4.2	Årsproduktion	18
4.3	Anlæg.....	18
4.3.1	Staldinventar- og drift	18
4.3.2	Ammoniakreducerende teknologi	18
4.3.3	Lugt.....	19
4.3.4	Gødnings- og ensilageopbevaring	20
4.3.5	Transport.....	21
4.3.6	Spildevand og overfladevand	21
4.3.7	Uheld og risici.....	21
4.3.8	Støj.....	22
4.3.9	Skadedyr.....	22
4.3.10	Støv.....	22

4.3.11	Lys	23
4.3.12	Oplag af olie, affald, pesticider og øvrige kemikalier ...	23
4.3.13	Anlæggets påvirkning af beskyttet natur	24
4.4	Udbringningsarealer	26
4.4.1	Arealanvendelse.....	26
4.4.2	Beskyttet natur, overfladevand og grundvand.....	27
4.5	Bedst tilgængelige teknik.....	31
4.6	Vilkår efter aftale med ansøger.....	32
4.7	Landskabsinteresser	33
4.8	Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	33
4.9	Ophør af virksomheden	34
4.10	Bemærkninger til afgørelsen.....	34
5	Klagevejledning	37
6	Lovgrundlag	39

Bilagsliste:

Bilag 1a:	Sagens parter
Bilag 1b:	Sagens akter
Bilag 2:	Situationsplan
Bilag 3:	Miljøteknisk beskrivelse
Bilag 4a:	Udbringningsarealer
Bilag 4b:	Udbringningsarealer og §3- beskyttet natur
Bilag 4c:	Udbringningsarealer, overfladevand og grundvand
Bilag 4d:	Udbringningsarealer, habitat- områder og §7-beskyttet natur
Bilag 4e:	Vandløbsoplände og påvirk- ning af habitatområder med overfladevand
Bilag 5:	Udbringningsarealer og trans- portruter

1 Resumé

Jens Erik Sørensen har søgt godkendelse til svineproduktionen på adressen Molsvej 88, 8400 Ebeltoft.

Ansøgningen vedrører udvidelse af en nuværende produktion på 583 søer, 250 polte og 7500 smågrise svarende til 190,60 dyreenheder (DE) til en fremtidig produktion på 900 søer, 450 polte og 7500 smågrise svarende til 275,76 DE.

Staldanlægget udvides fra ca. 3.000 m² til ca. 5.000 m² ved, at der bygges en ny sostald på 2.145 m² i forlængelse af den eksisterende smågrisestald syd for den eksisterende sostald.

Kapaciteten til opbevaring af gylle udvides fra 3.700 m³ til 6.000 m³, idet der bygges en ny gyllebeholder på 3.000 m³, mens en ældre gyllebeholder på 700 m³ tages ud af drift. Den ny gyllebeholder placeres sydvest for anlægget i tilknytning til eksisterende byggeri.

Desuden bygges en 17 m høj gastæt fodersilo, som placeres ca. 3 m nordvest for den nordlige ende af sostalden. Siloen udformes i galvaniseret stål.

Da størrelsen af det ansøgte husdyrhold overstiger 250 DE er dyreholdet forpligtet af reglerne om godkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20/12/2006.

Ejendommen er registreret som en ejendom med landbrugspligt.

Der er i godkendelsen sat vilkår, der skal sikre, at det tilladte ikke medfører en væsentlig øget virkning på miljøet.

2 Godkendelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune godkendelse til svineproduktion på virksomheden Molsvej 88, 8400 Ebeltoft. Godkendelsen meddeles i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20/12/2006 – herefter kaldet Husdyrloven.

Godkendelsen er samtidig en accept efter § 31 og § 32 i Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 1695 af 19/12/2006 - herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen - om ændring og udvidelse af anlægget og dyreholdet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Vedrørende de bygningsmæssige etableringer i forbindelse med udvidelsen af virksomheden, skal der søges om en separat byggetilladelse fra kommunen.

Tidligere meddelte lokaliseringsgodkendelser, miljøgodkendelser eller VVM-afgørelser efter hhv. daværende gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, miljøbeskyttelseslov og planlovens samlebekendtgørelse bortfalder ved udnyttelse af hele eller dele af denne godkendelse.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil den 21.12.2017. Syddjurs Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40 stk. 2 under følgende forudsætninger:

- hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- hvis der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03/2009 – herefter kaldet Godkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017/2018.

Det skal bemærkes, at kommunen altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt godkendelsen ikke er udnyttet inden 3 år efter godkendelsens meddelelse.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, medmindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

3 Vilkår

3.1 Generelt

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på virksomheden Molsvej 88, 8400 Ebletoft. Til virksomheden er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 103455, og virksomheden er desuden knyttet til CVR nr. 19875695.

3.1.1 Drift og indretning

2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nr. 3877 version 11 genereret den 02.08.2009 med tilhørende materiale (bilag 1b), og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængelig på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal relevante vilkår oversættes til et sprog, de udenlandske medarbejdere forstår.
4. Ved nye etableringer eller ændringer af anlæggene, skal der indgives anmeldelse til Syddjurs Kommune. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.
5. Inden nyanlæg tages i brug, skal kommunen underrettes for at have mulighed for at syne anlægget.

3.2 Årsproduktion

6. Svinebruget tillades drevet med en produktion på maksimalt 900 søer med smågrise indtil 8,5 kg, 7500 smågrise (8,5-30 kg) og 450 polte (30-120 kg) årligt svarende til 275,76 DE beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelsen, Bek. nr. 1695 af 19/12/2006. Inden for dette produktionsniveau tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det maksimale antal DE (beregnet ud fra det beregningsgrundlag, der er gældende på tidspunktet for meddelelse af godkendelsen) ikke overskrides.
7. Virksomheden skal underrette Syddjurs Kommune således:
 - a. når besætningen er nået op på 275,76 DE
 - b. besætningens/produktionens størrelse den 21.12.2011

3.3 Anlæg

3.3.1 Staldinventar- og drift

8. Stalde skal vaskes efter hvert holdskift.
9. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.

Ventilation

10. Der skal anvendes frekvensstyret undertryksventilation.
11. Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov.
12. Ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang om året.
13. Ventilationssystemets temperatur- og luftfugtighedsfølere skal kontrolleres minimum hver anden måned eller i forbindelse med vask af stalden for opretholdelse af korrekt staldtemperatur og luftfugtighed.

3.3.2 Ammoniakreducerende teknologi

14. Søerne må maksimalt fodres med protein svarende til en type 2 korrektion på 0,912. Dette svarer til en reduktion i ammoniakemissionen på 13 pct. Grundlaget for beregningen af type 2 korrektionen fremgår af den miljøtekniske redegørelse, bilag 3. Samtlige søer i det pågældende staldsystem på hele bedriften skal leve op til dette krav. Dokumentation derfor skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foder- planer eller afregninger fra slagteri eller lignende.
15. De nye stalde skal bygges til løsgående søer på delvis spaltegulv i flg BAT-byggeblad nr. 106.02-51.
16. Spalter mv. kontrolleres og renholdes løbende, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne.

3.3.3 Lugt

17. Virksomheden og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
18. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.

3.3.4 Gødnings- og ensilageopbevaring

19. I forbindelse med udarbejdelsen af mark- og gødningsplan skal der laves et lagerregnskab for den efterfølgende planperiode, der dokumenterer, at der er opbevaringskapacitet frem til den 1. april og minimum 9 måneder.
20. Såfremt flydelaget ikke dannes af sig selv, skal gyllebeholderne umiddelbart efter udkørsel af gylle tilføres så meget snittet halm, at flydelaget gendannes efter 1-2 uger.
21. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.

Gyllehåndtering

22. Omrøring af gyllebeholder må kun ske kort tid før udbringning.
23. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletanke ikke pumpes gylle udenfor tanken.
24. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

3.3.5 Transport

Transport af husdyrgødning

25. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles, og stedet efterfølgende rengøres.
26. Transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej til udbringningsarealer, der ligger mere en 10 km fra gyllebeholderen, skal transporteres i lukkede vogne, der ikke anvendes til udspredning af husdyrgødning i marken.
27. Transport af gylle ad offentlig vej skal ske i henhold til transportveje indtegnet på bilag 5. Transporter gennem bymæssig bebyggelse og/eller sommerhusområder skal tilstræbes at foregå på hverdage i tidsrummet 8.00-18.00.
28. Transporterne af gylle gennem Grønfeld by skal ske med lukkede vogne, der ikke anvendes til udspredning af husdyrgødning i marken.

3.3.6 Spildevand og overfladevand

29. Spildevand fra rengøring af stalde o.l. skal ledes til samletank eller gyllesystem.
30. Vask af maskiner og markredskaber på virksomheden skal foregå på en plads med fast bund og med afløb til opsamlingsbeholder.

31. Såfremt der anvendes marksprøjte, skal den fyldes og rengøres på en plads med fast bund og med afløb til opsamlingsbeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
32. Ved påfyldning af marksprøjte, skal det sikres, at der ikke kan ske tilbageløb.
33. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

3.3.7 Uheld og risici

34. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres og/eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
35. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden.
36. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes senest 1 måned efter, at byggeriet er færdiggjort.
37. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
 - a. Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at forhindre eventuelle ulykker/uheld i forbindelse med indretning og drift af virksomheden, samt procedurer til begrænsning af skader ved eventuelle ulykker/uheld i forbindelse med driften.
 - b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - d. En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner.
38. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal beredskabsplanen oversættes til et sprog, de udenlandske medarbejdere forstår.

39. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af virksomhedens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
40. Beredskabsplanen skal indsendes til Beredskab Djursland. Beredskabet skal ligeledes orienteres, hvis der sker ændringer i planen ved den årlige revidering.

3.3.8 Støj

41. Virksomhedens bidrag til det eksterne støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor virksomhedens område i det åbne land må ikke overskride grænseværdierne, som er anført i nedenstående tabel.

	Tidsrum		Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

42. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.
43. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at virksomheden giver anledning til støjgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

3.3.9 Skadedyr

44. Der skal overalt på virksomheden foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
45. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)
46. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
47. Konstateres der rotter på ejendommen, skal dette straks anmeldes til Syddjurs Kommune.

3.3.10 Støv

48. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor virksomhedens eget areal.
49. Der skal anvendes overbrusning i smågrisestalde og drægtighedsstald.
50. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

3.3.11 Lys

51. Udendørs lyskilder ved anlæggene skal påmonteres bevægelsessensor og endvidere være afskærmet mod opadgående lysstråler.
52. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
53. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at virksomheden giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

3.3.12 Oplag af olie, affald, bekæmpelsesmidler og øvrige kemikalier

Olie

54. Olietanke, olietønder og andre beholdere til opsamling af spildolie skal stå overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles. Yderligere skal det sikres, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
55. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
56. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
57. Kommunen skal underrettes, hvis der sker ændringer som for eksempel sløjfning eller etablering af nye tanke.

Affald

58. Affald, der ikke genanvendes, skal opbevares og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Syddjurs Kommune.
59. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

60. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold samt adgang for omstrejfende dyr.
61. Der må ikke foretages afbrænding af affald på virksomheden.
62. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.
63. Virksomheden skal inden udgangen af 2010 aftale med affaldskonsulent ved Renodjurs vedrørende besøg og rådgivning om affaldshåndtering.

Sprøjtemidler og medicin

64. Kemikalier samt tom emballage herfra skal opbevares i et separat, aflåst rum eller skab, indrettet således, at eventuelt udslip kan konstateres og således, at der ikke kan opstå risiko for forurening. Der må ikke være afløb i det rum, hvor kemikalierne står eller mulighed for tilløb til rum med afløb.
65. Virksomhedens kemiske affald, emballage mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.
66. Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald – for tiden Regulativ for klinisk risikoaffald, Reno Djurs I/S. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
67. Medicinrester og rester af sprøjtemidler samt emballage skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om olie- og kemikalieaffald.

3.3.13 Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

Ingen vilkår, jf. 4.3.13.

3.3.14 Udbringningsarealer

68. Der må udbringes husdyrgødning på de arealer, der er angivet i ansøgningen version 11 af 02.08.2009 (jf. bilag 4a).
69. Der må på de to sydligste arealer, der er beliggende i nitratklasse 1, kun udbringes 85 % af de generelle regler.

3.3.15 Arealanvendelse

70. Der skal udbringes husdyrgødning på de arealer der er angivet i godkendelsen svarende til et gennemsnitlig dyretryk på 1,38 DE/ha.

71. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
72. Der skal foreligge dokumentation for, at svinegylle svarende til 79,9 DE fraføres og udspredes på aftalearealer.
73. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord, som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
74. På arealer, der er beliggende nærmere end 200 m til eller i byzone eller sommerhusområde, må der ikke udbringes gødning fredage, weekender og helligdage.

3.3.16 Beskyttet natur

75. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun foretages ved nedfældning på sort jord og græs, på arealer der ligger inden for en afstand på 1000 m fra habitatområdet Mols Bjerge, se bilag 6 samt på udbringningsarealer indenfor habitatområdet.
76. Af hensyn til beskyttelse af overfladevand og grundvand mod nitratudvaskning skal der dyrkes mindst 3 pct. ekstra efterafgrøder – ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om lovpligtige efterafgrøder. Alle efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår, artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning.

3.4 Bedste tilgængelige teknik

77. Ved enhver form for byggeri, bygningsændringer og anlæg skal der anvendes BAT.
78. Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
79. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksamheden undersøge muligheden for og bestræbe sig på, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
80. Der skal anvendes foder tilsat fytase samt fasefodring.
81. Anlæg der er særligt energiforbrugende, for eksempel ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt.

82. Der skal i produktionen anvendes og jævnligt undersøges for ressourcebergrænsende foranstaltninger indenfor energi og vand.
83. I eksisterende sostald og smågrisestald skal staldsystemet leve op til bedste tilgængelige staldsystem senest ved næste gennemgribende renovering af inventaret, hvilket senest skal finde sted ved udgangen af 2026.

3.5 Landskabsinteresser

84. Der skal etableres et tre-rækket læhegn syd om staldanlæg inden 1 år efter opførelse af stald og gyllebeholder. Læhegnet skal bestå af træer og buske, som er almindelige for denne egn og efter de retningslinier, der er angivet i Skov- og Naturstyrelsens Skov-info nr. 13 om træer og buske til skovbryn, læhegn og vildplanter eller tilsvarende.
85. Det eksisterende beplantning omkring gyllebeholderen skal bevares i sin nuværende udstrækning.
86. Udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeriet skal følge eksisterende byggeri.

3.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

87. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som beskrevet i vilkår 27-28.
88. Der skal føres driftsjournal for virksomheden. Denne driftsjournal skal indeholde oplysninger fra som minimum de seneste 5 år og skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Driftsjournalen skal som minimum indeholde:
 - a. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v..
 - b. Afregninger fra slagteriet for hele den animalske produktion. Afregningerne skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin de pågældende år. Derudover skal slagtesvinenes gennemsnitlige levende vægt fremgå af afregningen.
 - c. Mark- og gødningsplaner der til enhver tid skal kunne fremlægges som dokumentation for, at husdyrgødning udbringes miljømæssigt forsvarligt.
 - d. Placering af markstakke skal vises på kort, hvor også tidspunkter for oplag og overdækning fremgår.
 - e. Logbog for gylleholdere. Der skal føres logbog mindst én gang om måneden, og tilstanden af flydelaget i gylleholdere kontrolleres.

- f. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø. Tidspunkt mm. for eventuelle hændelser, der har betydning for det ydre miljø, skal fremgå af driftsjournalen.

3.7 Ophør af virksomheden

89. Ved ophør af driften skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og for at bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Der skal som minimum udføres følgende:
- Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Alle olietanke skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

4 Vurdering

Den miljøtekniske vurdering er lavet på baggrund af virksomhedens fremsendte materiale. De fremsendte miljøtekniske oplysninger er sammenskrevet i bilag 3.

4.1 Generelt

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Syddjurs Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold vurderer kommunen, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Syddjurs Kommunes opfattelse, at:

- Udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- Driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Virksomheden drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).
- Der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

4.1.1 Drift og indretning

Der er tale om udvidelse af en eksisterende svineproduktion placeret på Molsvej 88 beliggende i landzone ca. 1 km vest for Grønfeld og 1,5 km sydøst for Egens.

Staldanlægget udvides fra ca. 3.000 m² til ca. 5.000 m² ved etablering af en ny sostald. Et nyt fareafsnit indrettes med kassestier og delvis spaltegulv, ifølge BAT-byggeblad nr. 106.02-51, mens ny drægtighedsstald indrettes til løsgående søer for at imødekomme lovkrav om dyrevelfærd, der træder i kraft i 2013.

Desuden bygges ny gyllebeholder og en eksisterende gyllebeholder tages ud af brug. Dette betyder at der fremover vil være en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 6.000 m³. Den nye gyllebeholder opføres i tilknytning til den eksisterende. Der skal endvidere etableres en ny gastæt silo i tilknytning til de eksisterende bygninger. Ændringerne vil medføre en effektivisering af foder- og gylletransporterne omkring ejendommen.

Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at udvidelsen af anlægget kan ske på de i ansøgningen anførte placeringer uden at forringe de landskabelige, naturmæssige og geologiske værdier i området.

Undersøgte alternativer

Forudsætningen for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på virksomheden og at etablere et bedre staldsystem med miljøvenlig teknologi til gavn for dyrevelfærd og miljø. Den ny sostald indrettes til løsgående søer med henblik på at imødekomme lovkrav, der træder i kraft i 2013, til sikring af dyrevelfærd, og i den eksisterende sostald indrettes fareafsnit med kassestier og delvis spaltegulv i følge BAT-byggeblad nr. 106.02-51. Meromkostningerne til forbedring af miljø- og dyrevelfærd søges ved udvidelsen dækket gennem merindtægt fra den øgede produktion.

Ansøger har overvejet flere tekniske løsninger, men valget af teknik og kombinationen af de enkelte tekniske løsninger er valgt ud fra hensynet til dyrenes velfærd, en rationel og økonomisk rentabel produktion med minimale påvirkninger af det omgivende miljø. Eksempelvist har ansøger også overvejet et gylleforsuringsanlæg, men dette er fravalgt pga. den store meromkostning, der er ved at etablere anlægget sammenholdt med en relativ dårlig markedssituation for svineproduktion for nuværende.

0-alternativet:

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion i nogle år frem. Hvis ansøger ikke udvider, vil han ikke kunne forrente den investering han bliver nød til at foretage i nye staldsystemer med kravet om løsgående søer senest år 2013. Hvis han ikke kan leve op til kravet, vil han blive tvunget til at ophøre med so- og smågriseproduktion. Det vil reelt betyde en afvikling af bedriften.

Såfremt ansøger ikke får mulighed for at udvide, vil han blive tvunget til at køre videre med de eksisterende stalde så længe det er muligt, hvoraf de ældste er dårligt indrettet og inventaret nedslidt. De ældste stalde er svære at rengøre hvilket kan medføre flere lugtgener end nødvendigt. De eksisterende stalde har endvidere et relativt højt energiforbrug. Der vil ikke blive investeret i ny teknologi til ammoniakreduktion eller i energirigtige løsninger. Med 0-alternativet vil markdriften også fortsætte uændret. Der vil således ikke ske samme regulering af bedriften, f.eks. via vilkår om øget areal med efterafgrøder.

Ud fra et miljømæssigt perspektiv vil en fastholdelse af den nuværende produktion være u hensigtsmæssig, idet der herved ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget på lang sigt.

Det skal bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften.

Syddjurs Kommune vurderer det ansøgte som værende det mest realistiske alternativ.

4.2 Årsproduktion

Den ansøgte produktion er på årsbasis 900 søer, 450 polte og 7500 smågrise svarende til 275,76 DE. Der accepteres en fleksibilitet inden for produktionens fordeling på søer, polte og smågrise, så længe at det samlede antal DE, antal stipladser og generkriteriet for lugt ikke overskrides.

4.3 Anlæg

4.3.1 Staldinventar- og drift

Der etableres en ny sostald på 33x65m, som placeres parallelt med og sydøst for den eksisterende sostald.

Staldafsnittenes indretning med antal stipladser og gulvtyper fremgår af den vedlagte miljøteknisk redegørelse, bilag 3. Der etableres en ny gyllebeholder på 3.000 m³, mens en ældre beholder på 700 m³ nedrives. Ansøger har desuden søgt om nedrivning af en ældre staldbygning (maskinhus) og om opførelse af en gastæt fodersilo og en ny foderlade. Denne ansøgning behandles separat som ændring efter §19, husdyrgodkendelsesloven.

Alle installationer samt ventilationsanlæg efterses mindst 2 gange om året.

Der stilles vilkår om god staldhygiejne samt vedligeholdelse af drikkevandssystemet. God staldmanagement er BAT.

Ventilation

Der anvendes undertrykventilation i alle staldanlæg. Indblæsningsluften køles i de to sostalde, hvilket formindsker behovet for luftskifte i staldene, og dermed ammoniak- og lugtpåvirkning af omgivelserne. Forsøg med køling og halvering af luftskifte har vist en reduceret ammoniak-emission på ca. 10 % og et reduceret lugt-emission på 30-50 %, men effekt og tilhørende anlægsnormer er ikke BAT-godkendt og der er derfor ikke taget højde herfor i godkendelsen.

Der stilles vilkår om, at der anvendes frekvensstyrede ventilatorer, som vurderes at være mindre energikrævende end andre reguleringsmekanismer. Ved at stille vilkår om årlig rengøring og regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølere vurderes det, at denne type ventilation er en acceptabel miljømæssig løsning.

4.3.2 Ammoniakreducerende teknologi

De ammoniakreducerende teknologier, som er BAT, og hvis effekt indgår i beregningerne af anlæggets samlede ammoniakbelastning, består i valg af gulvsystemer i de enkelte staldafsnit og en reduceret fodernorm. Valget af gulvsystemer i de enkelte staldafsnit (spalter og andel med fast gulv) fremgår af den miljøtekniske redegørelse, bilag 3.

Ansøger har valgt en fodernorm på 135 g råprotein til søerne, og på baggrund heraf er der fastsat et vilkår om en foderkorrektion type 2 på 0,912. Ved en sænkning af foderelets proteinindhold falder indholdet af ammonium i urin, og gyllens pH reduceres. Begge forhold medfører en lavere ammoniakfordampning. Ved at fastsætte et vilkår om foderkorrektion type 2 stilles landmanden frit mht. at variere på de fire faktorer, indgår i beregningen af foderkorrektionen: foderenheder (FE) pr. årsso, gram råprotein pr. FE, antal fravænnede grise per årsso, og fravænningsvægt for smågrise. En foderkorrektionsfaktor på 0,912 kan beregnes at medføre en ammoniakreduktion på 13 % i forhold til en foderkorrektionsfaktor på 1,0.

For at det valgte staldsystem skal kunne opretholde den lavere ammoniakfordampning, kræves det, at både det faste gulv og spalterne renholdes, så der ikke ligger gødning, som vil medføre en øget fordampning. Derfor stilles der krav om, at gulvet renholdes, hvilket også lever op til BAT.

Ammoniakemissionen fra det samlede anlæg er beregnet til 3.799 kg N/år, hvilket er 18 kg under kravet om 15 % reduktion i forhold til et referencianlæg. Den beregnede meremission udgør 976,42 kg N/år svarende til 34,6 % højere emission i ansøgt drift end i nudrift.

Der etableres anlæg til luftkøling af indblæsningsluften i både den eksisterende og den ny sostald. Anlæggene kører 270 timer pr. år i sommerperioden. Det formindsker behovet for luftskifte i staldene og dermed ammoniakpåvirkning af omgivelserne. Effekten heraf er ikke medregnet i beregningen af ammoniaktabet, da effekt og tilhørende anlægsnormer ikke er BAT-vurderet.

Alle staldanlæg beliggende mere end 1000 m fra naturarealer, som er beskyttet efter §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er 3 § 3 beskyttede søer, 2 § 3 beskyttede enge samt en § 3 beskyttet mose indenfor 1000 meter fra staldanlægget.

Syddjurs Kommune vurderer, at der ikke er belæg for at stille yderligere vilkår om ammoniakreducerende teknologi ud over det valgte staldsystem og forderoptimering.

4.3.3 Lugt

Anlægget er beliggende i landzonen. Afstanden fra anlægget til nærmeste enkeltbolig i landzonen er 455 meter. Afstanden fra anlægget til nærmeste samlede bebyggelse, Grønfeld, er 685 meter og afstanden til byzone, Feldballe, er ca. 3.700 meter. Der er en afstand til nærmeste sommerhusområde, der er beliggende syd for Molsvej 88, på ca. 1.900 meter.

Disse afstande er alle mere end 1,2 gange de beregnede geneafstande. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Lugtgeneafstandene, beregnet via husdyrgodkendelse.dk, er til enkeltbeboelse i landzonen 150 meter, til samlet bebyggelse 283 meter og til byzone/sommerhusområde 474 meter.

Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboer.

Der er dog sat et vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, og hvis kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden få foretaget undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for virksomheden formindskes.

4.3.4 Gødnings- og ensilageopbevaring

Syddjurs Kommune vurderer, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle ved overholdelse af Husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen udgør 6.900 m³, svarende til mere end årsproduktionen af husdyrgødning, inkl. regnvand, på 6.650 m³. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav på minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er derfor opfyldt på ejendommen.

Gyllebeholderen skal en gang årligt tømmes og efterses for revner mm. ved en indvendig og udvendig inspektion. Det er dog ikke intentionen at hele gyllebeholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den en gang årligt efterses for revner mm.

Det er endvidere Syddjurs Kommunes vurdering, at gødnings- og ensilageopbevaringen med de stillede vilkår lever op til BAT.

Gyllehåndtering

Håndtering af gødning foregår som gylle. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet (se ovenstående).

En væsentlig uheldsrisiko på et landbrug er overpumpning af gylle. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der derfor vilkår om, at al håndtering foregår under opsyn.

Derudover stilles der vilkår om, at håndteringen foregår på en sådan måde, at eventuelle lugtgener begrænses. Herunder stilles vilkår om, at der kun må ske omrøring i gyllebeholderne i forbindelse med udkørsel af gylle. Dette sker for at minimere lugtgenerne samt ammoniakfordampningen fra gyllebeholderne og vurderes at leve op til BAT.

Gyllen udbringes af maskinstation, som ved overførsel af gylle fra beholder til gyllevogn/lastbiltankvogn anvender læssekran med tilbageløb. Der er ikke pumpe på de to gyllebeholdere. Kommunen vurderer således sikkerhedsforanstaltningerne til at være i orden, men der stilles dog vilkår om, at der ved utilsigtet start af pumper ikke pumpes gylle udenfor tankene.

Syddjurs Kommune vurderer, at gyllevogne med læssekran og tilbageløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. Såfremt det ikke er tilstrækkeligt med læssekran og tilbageløb for at forhindre unødigt spild af husdyrgødning, skal der etableres påfyldningsplads med afløb til gylleopsamlingsbeholder.

4.3.5 Transport

Driften af en svineproduktion involvere flere typer af transportere heriblandt transport med dyr, foder, gylle, høst, affald mm. I forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen vil der som følge heraf ligeledes være en stigning i antallet af transportere. Dette gælder primært en stigning i antallet af transportere med husdyrgødning og foder.

En del af virksomhedens arealer ligger, så gylle skal transporteres gennem bymæssig bebyggelse i Egens og Grønfeld. Afstanden til udbringningsarealerne, som kræver transport gennem Egens, er over 10 km, så der er lovkrav om, at transporterne skal finde sted med lukkede transportvogne, der ikke anvendes til udspredning af husdyrgødning.

Ansøger har oplyst, at antal transportere gennem Grønfeld vil være uændret efter udvidelsen, svarende til ca. 17 læs á 20 ton pr. år. For at undgå en væsentlig øgning i generne for beboere i Grønfeld stilles der vilkår om, at transportere gennem Grønfeld by skal ske med lukkede vogne, der ikke anvendes til udspredning af husdyrgødning i marken. Der stilles desuden vilkår om, at transportere gennem bymæssig bebyggelse fortrinsvis finder sted på hverdage i arbejdstid.

De i bilag 5 angivne transportruter skal benyttes til kørsel med husdyrgødning.

Syddjurs Kommune vurderer at transporterne med de stillede vilkår er tilrettelagt, så naboer og bymæssig bebyggelse generes mindst muligt.

4.3.6 Spildevand og overfladevand

Spildevandet fra driftsbygningerne består af spildevand fra rengøringsvand og drikkevandsspild, der ledes til gyllebeholder. Der opsamles ikke yderligere spildevand, da der ikke er befæstede arealer omkring stalde og anlæg. Efter udvidelsen vil der årligt blive produceret ca. 415 m³ spildevand. Spildevandsmængden er indregnet i den modtagne kapacitetserklæring fra ansøger, og rørføring af spildevand og gylle fremgår af bilag til ansøgning.

Sanitært spildevand ledes til trixtank.

Syddjurs kommunen vurderer, at med de stillede vilkår, vil virksomheden håndtere spildvand og overfladevand uden at belaste miljøet væsentligt..

4.3.7 Uheld og risici

Udover at være BAT, så er det Syddjurs Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk, gyllebeholdere, der revner eller sprænger læk o.l. Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld, der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, ellers går planen i glemmebogen, og planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig. For at risikoen for forurening som følge af et uheld også kan minimeres i tilfælde, hvor der sker uheld, mens der ikke er folk tilstede på virksomheden, er der stillet vilkår om, at beredskabsplanen skal sendes til Beredskabet i Syddjurs Kommune, samt at Beredskabet underrettes, når der sker væsentlige revideringer af planen.

4.3.8 Støj

Virksomhedens primære støjklender er foderindblæsning ved levering af foder samt anlæggene til foderblanding og ventilation og til dels støj fra transportere. Derudover vil der være støj i forbindelse med levering og afhentning af svinene. Støjen fra indblæsningen af foder vil stige, idet der antallet af foderleverancer forventes at stige fra 40 til 50 gange om året, mens antallet af svinetransporter er uændrede.

Syddjurs Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste nabo (ca. 445 m) er så stor, at virksomhedens faste anlæg mv. ikke vil give anledning til støjgener for de omkringboende.

Det læhegn, der etableres omkring anlægget, vil samtidig også kunne absorbere noget af støjen.

Der er dog stillet vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger. Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes.

4.3.9 Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Virksomheden anvender Ofyrafluer til fluebekæmpelse og har indgået aftale med privat firma om bekæmpelse af rotter på ejendommen.

Syddjurs Kommune vurderer, at virksomhedens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

4.3.10 Støv

Støvgener kan komme fra staldanlæg, foderindblæsning og transport. Støvproblemer i staldanlæg afhjælpes ved overbrusning og eksterne støvgener minimeres ved anvendelse af undertryksventilationssystem.

Syddjurs Kommunen vurderer, at støvgenerne kun forefindes i den umiddelbare nærhed af anlæg, bygninger og tilkørselsveje. Nærmeste nabo, som ligger i en afstand på ca. 445 m, vil dermed ligge uden for geneafstanden med hensyn til støv.

Dog henvises der til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra virksomheden skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på virksomheden planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at støvgener begrænses og omgivelserne påvirkes mindst muligt.

4.3.11 Lys

Der er én lampe i gården ved indgangsdøren til stalden. Belysningen kan ikke ses fra nærmeste nabo og vurderes dermed ikke at genere nogen.

Der er dog stillet vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal virksomheden få foretaget undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for virksomheden formindskes.

4.3.12 Oplag af olie, affald, pesticider og øvrige kemikalier

Olie

Der er ikke oplag af olie, da der fyres med træpiller.

Ny dieselbeholder på 1.200 l er placeret på fast grund i værksted væk fra væg og hævet over jorden. Der vurderes at være en risiko for spild fra dieselbeholderen, men med vilkåret om, at opbevaringen skal ske på tæt bund og uden mulighed for afløb, så vurderes muligheden for at opsamle spild at være tilstrækkelig til at væsentlig indvirkning på miljøet undgås.

Affald

Oplag af affald kan medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

Affaldet håndteres og bortskaffes i henhold til reglerne som beskrevet i bilag 3. Kommunen vurderer, at risikoen for forurening fra oplag og håndtering af affald med de stillede vilkår er reduceret til et acceptabelt niveau.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Kommunen stiller vilkår om, at ansøger henvender sig til affaldskonsulent ved Renodjurs med henblik på at få gratis råd om affaldshåndtering.

Sprøjtemidler og medicin

Der forefindes i forbindelse med driften såvel kemikalier, pesticider og medicin på ejendommen.

Pesticider (EAK-kode 02 01 09) og kemikalier (EAK-kode 020108) opbevares i kemikalierum,. Medicin (EAK-kode 02 01 08) opbevares i aflåst forrum.

Kommunen vurderer, at sprøjtemidler, kemikalier og medicin med de stillede vilkår opbevares under forsvarlige forhold.

4.3.13 Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

Anlægget ligger i en dalsænkning vest for Grønfeld i et område med mindre søer, enge og moser spredt i det opdyrkede land. Ejendommen er beliggende nord for Habitatområde H186 Mols Bjerge med kystvande. Området er udpeget som område med særlige landskabsinteresser, hvilket bl.a. indebærer at områdets karakter af landbrugsområde ønskes opretholdt uden større intensivering heraf. Ejendommens placering i forhold til beskyttet natur ses af bilag 4a og 4c.

Ammoniaktabet fra de staldanlæg og lagre, hvor husdyrholdet udvides, skal i følge reglerne pr. 1. januar 2007 reduceres med 15 pct. i forhold til et referenceanlæg. Beregningerne i www.husdyrgodkendelsen.dk viser, at kravet er opfyldt. Ammoniaktabet fra staldanlægget er dog 34 % højere end i nudrift.

Nærmeste § 3 naturarealer der også er omfattet af § 7 i Lov om husdyrbrug er:

- Overdrev (I415-02-ov) på 3,4 ha, beliggende ca. 2,3 km Ø for staldanlægget. Overdrevet er B-målsat
- Overdrev (I406-05-ov) på 0,5 ha, beliggende ca. 1,5 km SØ for staldanlægget i Habitatområde nr. 186 *Mols bjerge med kystvande*. Overdrevet er A-målsat
- Overdrev (I406-01-ov) på 10,5 ha, beliggende ca. 2,0 km SSV for staldanlægget i Habitatområde nr. 186 *Mols bjerge med kystvande*. Overdrevet er A-målsat
- Overdrev (I417-01-ov) på 3,3 ha, beliggende ca. 3,0 km V for staldanlægget. Overdrevet er A-målsat

Nærmeste § 3 naturarealer inden for en radius af 1000 m fra staldanlægget:

- 2 små vandhuller på henholdsvis ca. 4000 m² (I416-03-vh) og 2800 m² (I416-02-sø), beliggende ca. 40 m NV og ca. 20 m Ø for ejendommen.
- Eng (I416-02-en) på 1,3 ha, beliggende ca. 400 m SØ for staldanlægget. Engen er B-målsat og har et mindre §3 beskyttet vandhul i midten. Ud fra luftfoto ses at der i en årrække er blevet slået hø på engen.
- Mose- og engareal (I416-01-mo/ I416-01-en) på 4,5 ha, beliggende ca. 850 m NV for staldanlægget. Mosen/ engen er B-målsat og har ligeledes to mindre vandhuller i den midterste og nordvestlige del af arealet. Omkring det midterste vandhul er der opvækst af pilebuske, hvorimod det øvrige naturareal til ti-

der er blevet slået for hø. Arealet registreret som mose har en tuet vegetationsstruktur, og er tydeligt påvirket af høj vandstand.

Beskyttede naturtyper/ arter og ammoniakdeposition

Udvidelsen medfører en beregnet meremission af ammoniak fra anlægget på 976 kg N/år, således at den samlede emission bliver i alt på 3799 kg N/år. Både staldanlægget og gyllebeholdere ligger uden for bufferzone I og II i forhold til § 7 arealer, og højeste merdeposition på naturarealerne er beregnet til 0,017 kg N/ha/år. Da denne begrænsede merdeposition ikke har en påviselig effekt på naturarealer generelt og dermed ikke har en væsentlig virkning på miljøet, stilles der ikke yderligere reduktionskrav i forhold til § 7 natur.

Engen (I416-02-en) er i 2002 blevet besigtiget og karakteriseret som en relativ våd kulturreng domineret af plantearterne lav ranunkel og almindelig rapgræs, med indslag af andre typiske engplanter som eng-kappeleje og manna-sødgræs. Da engarealet er omkranset af dyrkede marker, vurderes det, at den beregnede atmosfæriske merdeposition på 0,082 kg N/ha/år ikke påvirker naturarealet væsentligt og at husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt i forhold til naturarealet. Ligeledes for mose- og engarealet (I416-01-mo/ I416-01-en) mod nordvest, vurderes at den beregnede merdeposition af kvælstof på 0,054 kg N/ha/år ikke udgør en væsentlig trussel i forhold til tilstandsændringer af naturarealet. Dette begrundes med det forhold at arealet i længere tid allerede har været påvirket af kvælstof fra omkringliggende marker, og vegetationen allerede består af forholdsvis kvælstoftolerante arter som almindelig rapgræs, eng-rævehale, manna-sødgræs, lav ranunkel og kruset skræppe.

De to beskyttede vandhuller (I416-03-vh og I416-02-sø) tæt på ejendommen må formodes at have været påvirket af atmosfærisk deponerede næringsstoffer i længere tid. Der er ikke registreret særlig internationalt beskyttede paddearter i vandhullerne (såkaldte bilag IV-arter). Der stilles derfor ikke yderligere vilkår i forhold til vandhullerne. Vandhullet nord for anlægget ligger omkring 40 m fra eksisterende gylletank. Der er allerede etableret afskærmende beplantning mellem eksisterende gylletanke og vandhullet. Ved eventuelle mindre udslip fra gylletanken kan denne beplantning forhindre overfladisk afstrømning af gylle til vandhullet. Der stilles derfor vilkår om at afskærmende beplantning bevares i sin nuværende udstrækning.

Terrestriske Natura 2000- områder

Anlægget er beliggende nord for Habitatområdet H186 Mols Bjerge med kystvande. Dette er ligeledes nærmest beliggende Habitatområde. Afstanden fra anlægget til habitatområde H186 er ca. 1.160 meter. En del af udpegningsgrundlaget for det pågældende habitatområde er beskyttelsen af en række arter og naturtyper.

Mols Bjerge og kystvande udgør i alt 29115 ha. Heraf er sammenlagt 746 ha omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Græsheder samt overdrev udgør ca. 675 ha af de samlede § 3 beskyttede områder. I Mols Bjerge forekommer der store, græssede, sammenhængende overdrev. Mange mindre delarealer har lang græsningskontinuitet

og er meget artsrige. Overdrevene i Mols Bjerge er præget af sur og næringsfattig jordbund, men har også islæt af planter, som normalt findes på mere kalkrig jordbund. Nogle af de mere iøjnefaldende er opret kobjælde, eng-havre, knoldet mjøldurt og engelsk visse.

Flere steder er jordbunden så sur, at naturtypen er hede med dominans af hedelyng. Denne naturtype har tidligere været meget udbredt, men formentlig pga. næringsberigelse fra luften er lyngen langsomt blevet afløst af græsarter. Flere steder er der gli-dende overgange til lysåbne, græssede egekrat med stor naturkvalitet.

Langs floden af bakkerne betinger udsivende kalkrigt grundvand flere steder, at der er dannet artsrige rigkær, og et enkelt sted findes der i et langstrakt dødishul en højmo-se-lignende hængesæk med spændende næringsrig vegetation med tråd-star og den insektædende rundbladet soldug. Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde indenfor habitatområdet er beliggende ca. 1.600 meter fra anlægget.

Det terrestriske natura 2000-områder der modtager den største mængde atmosfærisk kvælstof er overdrevet ca. 1,5 km sydøst for anlægget (I406-05-ov). Den beregnede merdeposition ved udvidelsen er 0,007 kg N/ha/år og den totale deposition fra anlægget er beregnet til 0,038 kg N/ha/år. Denne afsætning af kvælstof vurderes ikke at være væsentlig i forhold til hverken husdyrlovens § 23 og/eller habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1 om beskyttelse af internationalt beskyttede naturtyper.

Kumulativ effekt

Da bedriften med anlæg ligger mere end 1000 meter fra nærmeste § 7 naturareal, og højeste bidrag til ammoniakdeposition (0,017 kg N/ha/år) er yderst beskedent, er der ikke undersøgt ammoniakfordampning fra andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor bufferzone I og II af nærmeste § 7 naturareal.

4.4 Udbringningsarealer

4.4.1 Arealanvendelse

Den miljøtekniske vurdering tager udgangspunkt i udbringningsarealerne på i alt 142,27 ha med en udbringning af 195,86 DE (1,38 DE/ha) indeholdende 18877,69 kg N og 4821,93 kg P.

Foruden udbringningsarealerne er der indgået aftaler om afsætning af svinetylle svarende til 79,9 DE på 81,75 ha.

Ejendommen har aftaler om levering af svinetylle til arealer ejet af

- Kalø Avlsgård, Vasevej 7, 8900 Randers om afsætning af 34,6 DE med 3331,64 kg N og 851,01 kg P og

- Orla Rasmussen, Havvej 30, 8420 Knebel: afsætning af 45,3 DE med 4364,39 kg N og 1114,83 kg P.

Aftalearealerne er placeret i et område øst for Rønede og i et område nord for Vrinner. De skal ikke §-16-godkendes, da de ikke omfatter arealer udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde, nitratklasse 1-3 eller fosforklasse 1-3. De ejede udbringningsarealerne er beliggende i et område mellem Grønfeld, Egens og Agri. Placeringen af de samlede udbringnings- og aftalearealer fremgår af kortbilag 4a-d og 5.

På alle marker anvendes et sædskifte svarende til ansøgningssystemets referencesædskifte (S2 og S4) suppleret med 3 pct. ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige. S2 anvendes på marker med lerjord (JB5) og er et sædskifte med mindst 15 pct. vinterraps, 0-10 pct. ærter og 10 pct. lovpligtige efterafgrøder. S4 anvendes på sandjord (JB3) og er et sædskifte, der omfatter højst 15 pct. vinterraps, 0-10 pct. ærter og 10 pct. lovpligtige efterafgrøder

Syddjurs Kommune vurderer, at sædskiftekravene er overholdt, og at udbringningsarealet er tilstrækkeligt til at opfylde harmonikravene, se miljøteknisk redegørelse bilag 3.

4.4.2 Beskyttet natur, overfladevand og grundvand

Udbringningsarealerne geografiske placering i forhold til habitatområder og kystnære afvandsområder, fremgår af bilag 4a og 4c. Udbringningsarealer med mark nr. 12-0 og 13-0 befinder sig inden for habitatområdet *Mols Bjerge med kystvande* (H186). De resterende udbringningsarealer befinder sig ikke inden for et Natura 2000 område.

Mark nr. 12-0 og 13-0 ligger i et opland der afvander via Femmøller Mølleå til Ebeltoft Vig ved Lyngsbæk Strand. Afvanding sker til et marint område omfattet af H186. De to aftalearealer, mark nr. 103 og 104, beliggende vest for Rønede, afvander mod nordøst via Korupsø Øster Landkanal til Kolindsund og videre til Kattegat ved Grenå. De resterende udbringningsarealer ligger i hovedoplandet til Kalø Vig og afvander til Egens Vig via Grønfeld Bæk/ Ovst Bæk/ Kolå og Mortenskær Bæk. Kalø Vig omkring Kalø Slotsruin er en del af habitatområdet *Kaløskovene og Kalø Vig* (H230).

Opland til marine Natura 2000-vandområder

Den marine del af H186 er udpeget som et mindre kvælstofsårbart område, mens de marine områder i H230 er udpeget som et meget kvælstofsårbart område. Egens Vig, der ligger uden for området omfattet af H230 er ikke udpeget som et kvælstoffølsomt område.

Udpegningsgrundlag og vurdering vedrørende habitatområder

Følgende databeskrivelser tager udgangspunkt i de såkaldte Basisanalyser af Natura 2000-områder foretaget af det daværende Århus Amt.

Udpegningsgrundlaget for H186, *Mols Bjerge med Kystvande*, er blandt andet de marine naturtyper *Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand* (1110) og

Rev (1170). De marine områder udgør i alt 368 ha og strækker sig fra kysten og afgrænset af 10 meter dybdekurven langs vestsiden af Ebeltoft Vig. Disse naturtyper rummer en sammenhængende algevegetation ud til ca. 6 m's dybde. På trods af algenes begrænsede udstrækning er algesamfundet varieret og artsrigt og kan sammenlignes med vegetationen i mere åbne områder. Der forekommer kun få løstdrivende eutrofieringsbetingede alger. Årsagen er formentlig, at vandudskiftningen er så stor, at den eutrofierende udledning og afstrømning af næringsstoffer kun i begrænset omfang påvirker vegetationssammensætningen her. Ålegræsset har på sandbunden en forholdsvis god dybdeudbredelse som er større end udbredelsen i eks. Århus Bugt, Sammenlignende undersøgelser viser, at dækningsgraden af ålegræs er gået svagt tilbage i perioden fra 2002 til 2005.

Udpegningsgrundlaget for H230, *Kaløskovene og Kaløvig*, er blandt andet de marine naturtyper *Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand* (1110), *Mudder- og sandflader blottet ved ebbe* (1140), *Kystlaguner og strandsøer* (1150) samt *Større lavvandede bugter og vige* (1160). Heraf dækker Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand størstedelen af det marine område (ca.168 ha), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe dækker ca. 19 ha og Større lavvandede bugter og vige dækker ca. 72 ha. Kystlaguner og strandsøer, som er prioriterede naturtyper er kun registreret med 0,4 ha.

Eutrofiering med næringsstoffer, især kvælstof og fosfor, kan have negativ effekt på naturtypers sammensætning af flora og fauna. Basisanalyserne for H186 og H230 vurderer, at de marine områder generelt er påvirket af næringssaltbelastning hvilket bl.a. medfører, at dybdegrænsen for ålegræs er begrænset til 5,1 meter i forhold til en forventet reference for tilstanden på 8,6 meter og at effekten af næringsberigelsen af de marine naturtyper ikke forventes ophørt inden 2015. Generelt bør næringsstof niveauet falde mod mere naturlige niveauer, så marin vegetation og fauna kan genoprettes.

Kvælstof

Ifølge beregningerne i Farm-N udvaskes der 48,70 kg N/ha fra rodzonen under udbringningsarealerne. Udvaskningen til nærmeste kystområder kan vurderes på baggrund af de forskellige oplandes reduktionspotentiale. På baggrund af inddelingen af de marine kystområders kvælstofsårbarhed, fastsætter husdyrbekendtgørelsen bl.a. beskyttelsesniveauer for marine Natura 2000-områder. Dette sker ved at opdele afvandingsområder i såkaldte nitratklasser hvorfra der kan stilles yderligere krav i forhold til de generelle harmoniregler til udvaskning af kvælstof.

Mark nr. 12-0 og 13-0, som afvander til Ebeltoft Vig, er udpeget som nitratklasse 1. Denne klassificering skyldes at udbringningsarealer her har jordbund med et reduktionspotentiale på 0-50 pct. fra rodzone til vandområde, og at kystvandene i H186 er udpeget som et mindre kvælstofsårbart område. På grund af udbringningsarealernes indplacering i nitratklasse 1, stillet der krav om, at udvaskningen fra udbringningsarealerne reduceres til et niveau, der svarer til 85 pct. af nitratbelastningen med fuldt har-

monitryk. Syddjurs Kommune vurderer at dette vilkår sikrer at Natura-2000 vandområdet ved Ebeltoft Vig ikke påvirkes væsentligt med nitrat, og derfor at husdylovens § 23 og habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1 om beskyttelse af internationalt beskyttede naturtyper er overholdt.

Udbringningsarealerne i oplandet til Egens Vig er klassificeret som nitratklasse 0. Reduktionspotentialet fra disse jorde er fastlagt til 0-50 pct, men Egens Vig er ikke betegnet som et kvælstofsårbart område. Fra Kolå og Mortenskær Bæks udløb i Egens Vig til de marine dele af H230 er der mellem 1 og 1,6 km. Der foreligger ikke beregningsværktøjer til at vurdere den yderligere reduktion, som sker mellem udløb til kystområde og habitatområderne.

Syddjurs Kommune har inddraget den nuværende tilgængelige viden om natur- og miljøtilstanden i Natura 2000-områderne. På det foreliggende vidensgrundlag, som omfatter nogle påpegede mangler, vurderer Syddjurs Kommune, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende udvaskning af næringsstoffer til overfladevand ud over de eventuelle krav som er fastsat ud fra arealernes beliggenhed i nitratklasse 0 og 1.

Fosfor

Beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser at kravene til udbringningsarealernes næringsstofbelastning med hensyn til fosfor er overholdt. Der er beregnet et fosfoverskud på 8,6 kg P/ha.

Udbringningsarealerne ligger ikke i oplandet til fosforbelastede Natura 2000 vandområder og dermed udenfor fosforklasse 1-3. Det er derfor Syddjurs Kommunes vurdering, at der ikke skal stilles yderligere vilkår i forbindelse hermed og at kravet til fosfoverskuddet er overholdt.

§ 3 natur

Ingen af udbringningsarealerne er registreret som beskyttet natur.

Mod nord grænser mark nr. 14-0 op til et beskyttet overdrev (I426-03-ov). Den nordlige del af marken hælder ned imod overdrevet. Der er en udyrket bræmme på ca. 5 meter imellem udbringningsarealer og overdrevet. Det er kommunens vurdering, at dette er tilstrækkeligt til at beskytte overdrevet mod påvirkning af gylleudspredning på marken.

Mark nr. 21-0 grænser op til det føromtalt beskyttede mose-/ engareal. Der er etableret et levende hegn mellem marken og naturarealet. Udbringningsarealet her skråner ikke ned mod engen. Mark nr. 19 grænser op til en § 3 beskyttet sø, men arealet her skråner ligeledes ikke ned mod søen. Mark nr. 11-0 grænser op til en § 3 beskyttet B-målsat mose (I419-03-mo), men arealet er ikke skrånende ned mod mosen. Ingen af udbringningsarealerne skråner mere end 12 grader imod beskyttede vandløb.

Samlet vurderer kommunen på baggrund af ovenstående at overdrevet, engen, mosen, søen og vandløbene ikke bliver væsentligt påvirket af driften på udbringningsarealerne, da udbringningsarealerne ikke hælder ned mod de omtalte naturtyper .

Internationale naturbeskyttelsesområder

Den terrestriske del af H186, *Mols Bjerge med Kystvande*, består af et stærkt kuperede istidslandskab. Habitatområdet er udpeget på baggrund af forekomsten af 9 forskellige terrestriske naturtyper. Hovedparten af disse naturtyper er kvælstoffølsomme. Det gælder særligt de sure overdrev, heder, rigkær og egekrat. Ifølge basisanalysen er det nedre interval af tålegrænserne for områdets naturarealer overskredet, og der er risiko for, at yderligere kvælstofpåvirkning vil ændre naturindholdet i negativ retning.

Mark nr. 12-0 og 13-0 er beliggende inden for H186 og mark nr. 11-0 grænser op til habitatområdet. Både mark nr. 12-0 og 13-0 ligger ca. 100 m (tættest afstand) til nærmeste § 7 overdrevsareal, og et af disse (I406-02-ov) indgår desuden som udpegningsgrundlag for H186 som naturtypen *Artrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund* (6230).

Der er ikke fare for overfladisk afstrømning af gylle til nogen af de omtalte overdrev, da udbringningsarealerne er beliggende lavere i terrænet end overdrevene. Med hensyn til fordampning af ammoniak fra udbringningsarealer til beskyttede overdrev, vurderer Syddjurs Kommune, at de generelle regler om at udbringning af flydende husdyrgødning skal ske ved nedfældning på sort jord og græsmarker, er tilstrækkelige til at undgå en væsentlig belastning af overdrevene. Denne vurdering begrundes med den forholdsvis store afstand fra udbringningsareal til overdrev (ca. 100 m)

Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

Som følge af at de nordvestligste af udbringningsarealerne (mark nr. 14-0 og 22-0) ligger inden for en 300 m's zone fra Egens vandværk, har ansøger i ansøgningssystemet udført en supplerende beregning i forhold til nitratudvaskning til grundvand. Syddjurs Kommune ønsker på grund af fund af nitrat i grundvandet at beskytte indvindingsområdet ved Egens Vandværk på linie med øvrige nitratfølsomme indvindingsområder. Beregningen i ansøgningssystemet er udført for et fiktivt areal svarende til mark nr. 14-0 og 22-0, dvs. for et areal med samme størrelse (10,37 ha), sædskifte (S2), jordbundstype (JB5) og dræning (drænet), men placeret inden for et eksisterende nitratfølsomt indvindingsområde. Beregningen viser at nitratbelastningen af grundvand vil ligge 1 mg nitrat pr. liter under den nuværende belastning. Kravet om ingen merbelastning er dermed overholdt.

Det er Syddjurs kommunes vurdering, at der med vilkår om 3 procent ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende regler er tilstrækkeligt sikret med udvidelsen af produktionen.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk levested på eller omkring ejendommen. På baggrund af faglig rapport 635, 2007 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes det umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, stor vandsalamander, spidssnuet frø, stor vandsalamander og markfirben.

Kommunen har ikke konkret kendskab til registrering af nogle af de nævnte arter omkring ejendommen. Syddjurs Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter. Damflagermus, langøret flagermus, vandflagermus, brunflagermus, trolldflagermus og odder er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Kommunen er ikke bekendt med at der er andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistes på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg.

4.5 Bedst tilgængelige teknik

BAT princippet er en forpligtigelse til vælge den bedst tilgængelige teknologi, som set ud fra en helhedsvurdering forebygger og begrænser virksomhedens forurening mest muligt.

Ved vurderingen skal der først og fremmest lægges vægt på, hvad der kan opnås, i hvilket omfang det er påkrævet at anvende rensningsforanstaltninger, og om der er behov for yderligere foranstaltninger for at begrænse forureningen. Det skal derudover vurderes, om den opnåelige forureningsbegrænsning kan stå mål med investeringen (proportionalitet).

Ammoniaktabet fra staldanlægget begrænses ved anvendelse af de gulvtyper, som fremgår af den miljøtekniske redegørelse, bilag 3, og den ny stald bygges i henhold til BAT-byggeblad nr. 106.02-51. Desuden anvendes en reduceret fodernorm mht. råprotein til søerne. Ammoniak- og lugtpåvirkningen af omgivelserne reduceres desuden ved hjælp af overbrusningsanlæg til svinene og ved anvendelse af frekvensstyret undertryksventilation med køling af indblæsningsluft.

Ved renovering af de eksisterende staldanlæg stilles der krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi. De eksisterende staldanlæg vurderes at have en levetid på 15-20 år, hvorfor renovering skal finde sted senest i 2026.

EU-kommissionen har i 2003 udgivet et BAT-referencedokument (BREFdokument) for intensiv hold af svin og fjerkræ. Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at virksomheden ved at følge BREF-dokumentets principper lever op til BAT.

Ansøger har oplyst at bedriftens management lever op til kravene til BAT ved følgende tiltag

- Medarbejdere introduceres grundigt til deres arbejde og der foregår en løbende vurdering af arbejdsgange.
- Der foretages daglige tjek samt løbende service på anlæggene, for at sikre mod uhensigtsmæssig drift og rutiner.
- Alle installationer samt ventilationsanlægget efterses mindst 2 gange om året. Der føres en effektiv egenkontrol
- Affald fjernes løbende fra ejendommen som en del af ønsket om at ejendommen fremstår velholdt.
- Virksomheden er omfattet af "Code of praksis" dels i forhold til branchen dels til leverandør.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- der udarbejdes årlige "Gødnings- og Husdyrindberetninger" samt "Mark- og Gødningsplaner" der anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning og der føres ligeledes Sprøjtejournal.

Gødning opbevares i gyllebeholdere hvor der altid vil være et naturligt flydelag. Der er mere end 12 måneders opbevaringskapacitet, hvilket gør det muligt at tilpasse udbringningen af gylle til optimale forhold. Gyllebeholderne omrøres kun i forbindelse med udkørsel, således at lugt og ammoniakfordampning herfra mindskes.

Ved udbringning af flydende husdyrgødning vil der for arealer indenfor habitatområdet samt indenfor 1000 meter fra habitatområdet ske nedfældning på sort jord og græs, hvilket ud over at være et krav også opfattes som værende BAT, da dette vil medføre en reduktion i fordampningen af ammoniak.

Der fodres med foderblandinger med reduceret proteinindhold hvilket har en positiv effekt på udskilt kvælstof med gyllen og dermed en reduceret ammoniakfordampning og mængde kvælstof der udbringes på markerne. Ydermere stilles der vilkår om anvendelse af fytase i foderet og fasefodring. Alle tiltag der lever op til kravet om BAT på fodring.

Syddjurs Kommune vurderer, at virksomheden lever op til BAT på en række områder. Derudover vurderes det, at der kan være gode muligheder for at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige, ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet. Derfor stilles der i godkendelsen vilkår herom.

4.6 Vilkår efter aftale med ansøger

Ingen.

4.7 Landskabsinteresser

Virksomhedens stalde, siloer og gylletanke ligger som et samlet anlæg i et område udpeget som område med særlige landskabsinteresser, der bla. indebærer at områdets karakter af landbrugsområde ønskes opretholdt.

Anlægget er beliggende i landskabskarakterområdet Vrinners Morænelandskab. Området er præget af det storbakkede vestlige skrånende morænelandskab, der i østlig og sydøstlig retning bliver mere kupere. Karaktergivende er endvidere de intensivt dyrkede middelstore til store markfelter, sparsom beplantning, spredte mellemstore og store gårde samt enkelte større landsbyer, primært i den vestlige del af karakterområdet. Den østlige og sydøstlige del er mindre intensivt dyrket, har flere levende hegn og småbeplantninger samt mindre og mere spredte gårde. De lerede morænejorder dyrkes intensivt, mens de mere sandede randmorænejorder omkring Agri har en højere beplantningsgrad. Der er således god sammenhæng mellem naturgrundlaget og de kulturhistoriske betingede arealanvendelser.

Anlægget ligger lavt i landskabet og er synligt fra højereliggende punkter i landskabet i en afstand på op til ca. 700 m, bl.a. fra beboelse i den vestlige del af Grønfeld. Virksomheden er nu omkranset af et 3-rækket læhegn mod nordvest og af en træbevoksning omkring søen mod øst. Der stilles vilkår om yderligere beplantning, så hele anlægget bliver omgivet af 3-rækket læhegn på nær det nordøstlige hjørne, hvor eksisterende buske og træer omkring søen delvist skjuler anlægget.

Den ny stald vil blive etableret i tilknytning til og i samme materialer og farver som den eksisterende stald. Den ny fodersilo på 17 m vil være synlig over de øvrige bygninger, som er 7 m høje. Læhegnene både syd og nord for anlægget vil omfatte højt voksende træarter som bøg, eg og ask, som i løbet af 30-40 år vil nå op i højde med siloen.

Virksomheden ligger uden for bygge- og beskyttelseslinier.

Syddjurs Kommune vurderer, at de landskabelige interesser vil være tilgodeset med etableringen af det i ansøgningen beskrevne læhegn, opførelsen af staldanlægget i stil med det eksisterende samt i tilknytning til det eksisterende.

4.8 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Virksomheden skal til enhver tid kunne dokumentere overfor tilsynsmyndigheden, at godkendelsens vilkår overholdes.

Kommunen vurderer, at det er nødvendigt at udarbejde en beredskabsplan, som forklarer, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Derfor stilles der vilkår herom.

Udarbejdelse af en beredskabsplan samt en driftsjournal er samtidig BAT.

4.9 Ophør af virksomheden

Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at de stillede vilkår i forbindelse med bedriftens ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig tilstand, herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

4.10 Bemærkninger til afgørelsen

Et udkast til denne afgørelse har været i høring hos virksomheden, parter i sagen og naboer i perioden fra d. 3. november 2009 til d. 15. december 2009. Der er i høringsperioden indkommet bemærkninger fra DN Syddjurs.

DN Syddjurs har følgende bemærkninger til udkastet:

DN står ved den tidligere fremsendte indsigelse. Specielt vil vi erindre om at opfyldelsen af kravet om BAT er utilfredsstillende. Vi forbeholder os at komme med yderligere bemærkninger i en evt. anke til MKN, når den endelige godkendelse foreligger. DN Syddjurs har til det tidligere fremsendte udkast kommet med følgende indsigelser:

- Er der ved at stille krav om 1.000 meter bræmmer ved behandling af sagen taget hensyn til den reduktion, der herved sker af udbringningsarealerne? Side 15 pkt. 76
- Der er tale om en betydelig merbelastning af ammoniak med en stigning på 34, 6 %. Staldanlægget er kun lige beliggende udenfor bufferzone 2. Staldanlægget er placeret i en dalsænkning som ligger lige nord for habitatområdet Mols Bjerger (H 186). Alene denne placering må også betyde, at der er reduceret vindpåvirkning, som vil betyde en øget risiko for afsætning af ammoniak i habitatområdet. Syddjurs kommune anfører, at den ikke mener, at merdepositionen er en væsentlig merbelastning. Dette er vi ikke enige i og mener at vi på grund af vores forpligtigelser over for direktivet ikke kan tillade en merpåvirkning. Herudover skal vi henvise til DMU rapport 673, 2008. Kvælstofbelastningen af naturområder i Østjylland, der bl.a. omtaler den nordlige ende af Mols Bjerger. Heraf fremgår det at tålegrænsen ligger i den lave ende af tålegrænsen for sure overdrev og at den nedre ende af tålegrænseintervallet for sure overdrev er overskredet med ca. 3 kg N/ha/år. Vi finder det uacceptabelt, at et så kvælstoffølsomt beskyttet naturområde udsættes for mere påvirkning, som vi også finder er af betydeligt omfang.
- Vi kan ikke se at kommunen i tilstrækkelig grad har vurderet konsekvenserne af en mulig merpåvirkning med fosfor, idet vi også her tænker på påvirkningerne via afvanding.
- Vi er ikke enige med kommunen i dennes opfattelse af, at det ikke vil have negative konsekvenser for habitatområdet når der etableres en 1000 meter bræmme i forbindelse med nedfældningen af flydende gødning. I forbindelse

med udbringning af husdyrgødning er vi dybt betænkelige med den påvirkning der vil ske af Kalø Vig herunder Egens vig og habitatområdet Kaløskovene og Kalø Vig, der er beliggende tæt på de vandløb der afvander udbringningsarealerne. Vi må den forbindelse anføre at kommunen i forbindelse med at den vurderer om der vil ske en negativ merpåvirkning må tage udgangspunkt i, at der sker en merbelastning af vandløbene, der løber til Egens Vig. Mangler de fornødne værktøjer til at skønne om der sker en reduktion gennem det smalle område, som Egens Vig udgør inden habitatområdet, må et almindeligt forsigtighedsprincip betyde, at der ikke er den fornødne dokumentation for den merpåvirkning der vil ske også af habitatområdet. Her kan der ikke blot foretages et forvaltningsmæssigt skøn – der skal foreligge den fornødne dokumentation eventuelt via indhentelse af fornødne data eksempelvis via DMU, så meget mere som her, hvor området beskrives som meget kvælstoffølsomt og hvor kommunen også angiver mangelfuldt vidensgrundlag.

- Vi finder det ikke acceptabelt med en 17 m høj fodersilo i et område som ligger umiddelbart op til dette habitatområde, og som vil blive en del af eller vil ligger umiddelbart op til den kommende Nationalpark Mols Bjerge.
- Vi finder ikke kommunen har levet op til sin forpligtelse jf. Lov om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug § 24.
- På samme vis finder vi ikke kommunen lever op til sin forpligtelse som angivet i Supplerende Vejledning om at foretage en konkret vurdering om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne, også om en habitatnaturtype ikke afkaster en bufferzone (en i øvrigt mærkelig formulering). Dette er bl. a. baggrunden for, at det er vor opfattelse, at det er kommunens forpligtelse at dokumentere, at der ikke vil ske en merpåvirkning af habitatområde nr. 230, som tidligere beskrevet. Vi vil også gerne påpege det der er anført i samme Supplerende vejledning under pkt. 2, side 2 nederst, som efter vor opfattelse også må medføre et afslag og ikke en godkendelse. Hvor opfattelse er også, at kommunen ikke har forholdt sig korrekt til det i den supplerende vejledning pkt. 2.1 anførte. Vi tænker her allerede på de 2 første afsnit, som vi ikke finder kommunen kan have forholdt sig korrekt til.

Syddjurs kommune har følgende kommentarer til ovenstående bemærkninger:

- Men hensyn til den manglende stillingtagen til BAT så er det Syddjurs kommunes vurdering at anlægget lever op til de krav der er til BAT på de 6 punkter (Staldteknologi, management, foder, gødningsopbevaring, udbringningsteknik samt vand- og energiforbrug). Den nye stald etableres i henhold til BAT byggeblad nummer 106.02-51 samt med frekvensstyret ventilation (med et lavere energiforbrug til følge samt overbrusning og køling af indblæsningsluften. Der er endvidere sat krav til at de eksisterende stalde skal renoveres senest 2026 med anvendelse af BAT. Der fodres med reduceret råprotein til visse af dyrene samt fasefodring og tilsætning af fytase til foderet. For uddybning af ovenstående samt beskrivelse af øvrige punkter henvises til afsnit 4.5.

- Der er af hensyn til ammoniakfordampningen fra arealerne sat krav om en 1.000 meter bræmme omkring habitatområdet hvor al flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græs (samme regler som bufferzoner). Det er Syddjurs kommunes vurdering at en sådan bræmme vil være til fordel for habitatområdet. Der er ikke taget hensyn til denne reduktion i det beskrevne, da der ikke foreligger et tilgængeligt værktøj for kommunen til at vurdere den konkrete reduktion af ammoniakfordampningen fra arealerne.
- Der er beregnet en merdeposition på det nærmeste overdrev (et surt overdrev) indenfor habitatområder, der er beskyttet efter husdyrlovens § 7 samt naturbeskyttelseslovens § 3 på 0,007 kgN/ha/år og en totaldeposition fra anlægget på 0,038 kgN/ha/år. Det er Syddjurs kommunes vurdering at en merdeposition på 7 g/ha/år ikke vurderes som væsentlig og ikke vurderes at have en væsentlig negativ effekt på overdrevet.
- Syddjurs kommunes vurdering beror på at arealerne er beliggende udenfor fosforklasser og dermed ikke i oplandet til fosforfølsomme habitatområder. Arealerne afvander med undtagelse af mark 12-0 og 13-0, der afvander til Ebeltoft Vig ved Lyngsbæk strand, og mark nummer 103 og 104 der afvander til Kolind sund, udenfor habitatområdet ved Kalø Vig. Det er derfor kommunens vurdering at kravet til fosforoverskuddet er overholdt.
- Der er et kvælstofoverskud på arealerne på 48,7 kgN/ha/år. Mark nummer 12-0 og 13-0 er beliggende i nitratklasse 1 og der er på disse arealer et krav om at der maksimalt må udbringes husdyrgødning med et dyretryk på 85 % af fuldt dyretryk. Resten af arealerne er placeret i nitratklasse 0. Udvaskningen af kvælstof i nudriften er beregnet i farm N og er på 48,4 kgN/ha/år. Udvaskningen i ansøgt drift er derfor ikke væsentligt forskellig fra nudriften og det er dermed kommunens vurdering at der ikke skal stilles yderligere vilkår i forbindelse hermed.
- Med hensyn til etablering af en fodersilo i forhold til Nationalpark Mols Bjerge så er bygninger ikke omfattet af Bekendtgørelsen om National Park Mols Bjerge (bekendtgørelse nr. 789 af d. 21/08/2009).
- Med hensyn til kommunens manglende vurdering i forhold til undersøgte alternativer og en vurdering heraf, så har kommunen vurderet og beskrevet det ansøgte projekt i forhold til 0-alternativet. Beskrivelse af andre alternativer samt vurdering heraf er indsat i afsnittet 4.1.1.
- Det er kommunens vurdering at der er foretaget en vurdering af om projektet kan ske i overensstemmelse med habitatdirektivet og de forpligtigelser kommunen har i forbindelse hermed. Det er på baggrund af vurdering af ammoniakdepositionen samt vurdering af afvanding fra arealerne vurderet at projektet kan foregå uden at medføre en væsentlig negativ påvirkning af habitatområderne.

5 Klagevejledning

Godkendelsen er truffet i henhold til Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug og kan i medfør af § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan påklages til Miljøklagenævnet indenfor 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den **xx.xx.2009**.

En eventuel klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Husdyrloven.

Miljøklagenævnet kan ved sin behandling stadfæste, ændre eller ophæve godkendelsen.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Adresseavisen Syddjurs samt Ebeltoft Folketidende den **xx.xx.2009**.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Syddjurs Kommune, Hovedgaden 77, 8410 Rønne eller pr. mail til natur.miljoe@syddjurs.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Følgende er underrettet om afgørelsen:

- Sagens parter
- Egens Vandværk, Kejlstrup Vandværk og Vrinneres Vandværk
- Miljøministeren, Miljøministeriet, Højbro Plads 4, 1200 Kbh. K, mim@mim.dk
- Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, post@aar.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedsøgade 20, 2100 Kbh. Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomité for Syddjurs, chrbund@djurs.net
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4b, 2200 Kbh. N, husdyr@ecocouncil.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen for Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskeriforbund, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalgruppe Syddjurs v. Joy Klein, Kirkevænget 2, 8410 Rønne, syddjurs@dof.dk

Godkendelsen kan endvidere ses på Syddjurs Kommunes hjemmeside www.syddjurs.dk.

6 Lovgrundlag

Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20/12/2006 (**Husdyrloven**).

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03/2009 (**Godkendelsesbekendtgørelsen**).

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv, nr. 1695 af 19/12/2006 (**Husdyrgødningsbekendtgørelsen**).

Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv., nr. 1152 af 23/11/2006.

Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål, nr. 1650 af 13/12/2006.

Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, nr. 1757 af 22/12/2006.

Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 749 af 21/06/2007.

Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, nr. 533 af 18/06/2003.

Bekendtgørelse om affald, nr. 1634 af 13/12/2006.

Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv., nr. 611 af 26/06/2001.

Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, nr. 1448 af 11/12/2007.

Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen, Tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1027/2007.

Regionplan for Århus Amt 2005.

Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, 2. udgave 2002, udgivet af FMK, Forening af Miljømedarbejdere ved Kommunerne.

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

Naturkvalitetsplan 2005, Århus Amt.

Sagens parter

Virksomheden:

Molsvej 88, 8400 Ebeltoft

Naboer:

Anne Grethe Hansen, Molsvej 73, 8410 Rønde

Anton Hald, Tagkærsgaard, Molsvej 79, 8400 ebeltoft

Preben og Lone Hald, Molsvej 81, 8400 Ebeltoft

Kim Pedersen, Molsvej 83, 8400 Ebeltoft

Grønfeld Cement & Byggeshop, Smedebakken 1, 8400 Ebeltoft

Dennis Brinch Lund Jørgensen, Smedebakken 3, 8400 Ebeltoft

Tonny Bachmann, Smedebakken 5, 8400 Ebeltoft

Jan Henning Sørensen, Smedebakken 7, 8400 Ebeltoft

Kirstine Kahr Kvorning, Smedebakken 9, 8400 Ebeltoft

Bent Schouw, Smedebakken 11, 8400 Ebeltoft

Bent Fjord Østergaard, Smedebakken 13, 8400 Ebeltoft

Jens Carl Andersen, Smedebakken 15, 8400 Ebeltoft

Ole Schmidt Sørensen, Elmegård, Vråvej 18, 8420 Knebel.

Klaus Andersen, Vråvej 9, 8420 Knebel

Arne Bakmand Pedersen, Tværvej 5, 8410 Rønde

Finn Lykke Randrup, Tværvej 9, 8410 Rønde

Ejere af aftalearealer:

Kalø Avlsgård, Vasevej 7, 8900 Randers

Orla Rasmussen, Havvej 30, 8420 Knebel

Høringspart som har bedt om aktindsigt:

Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomité for Syddjurs, chrbund@djurs.net

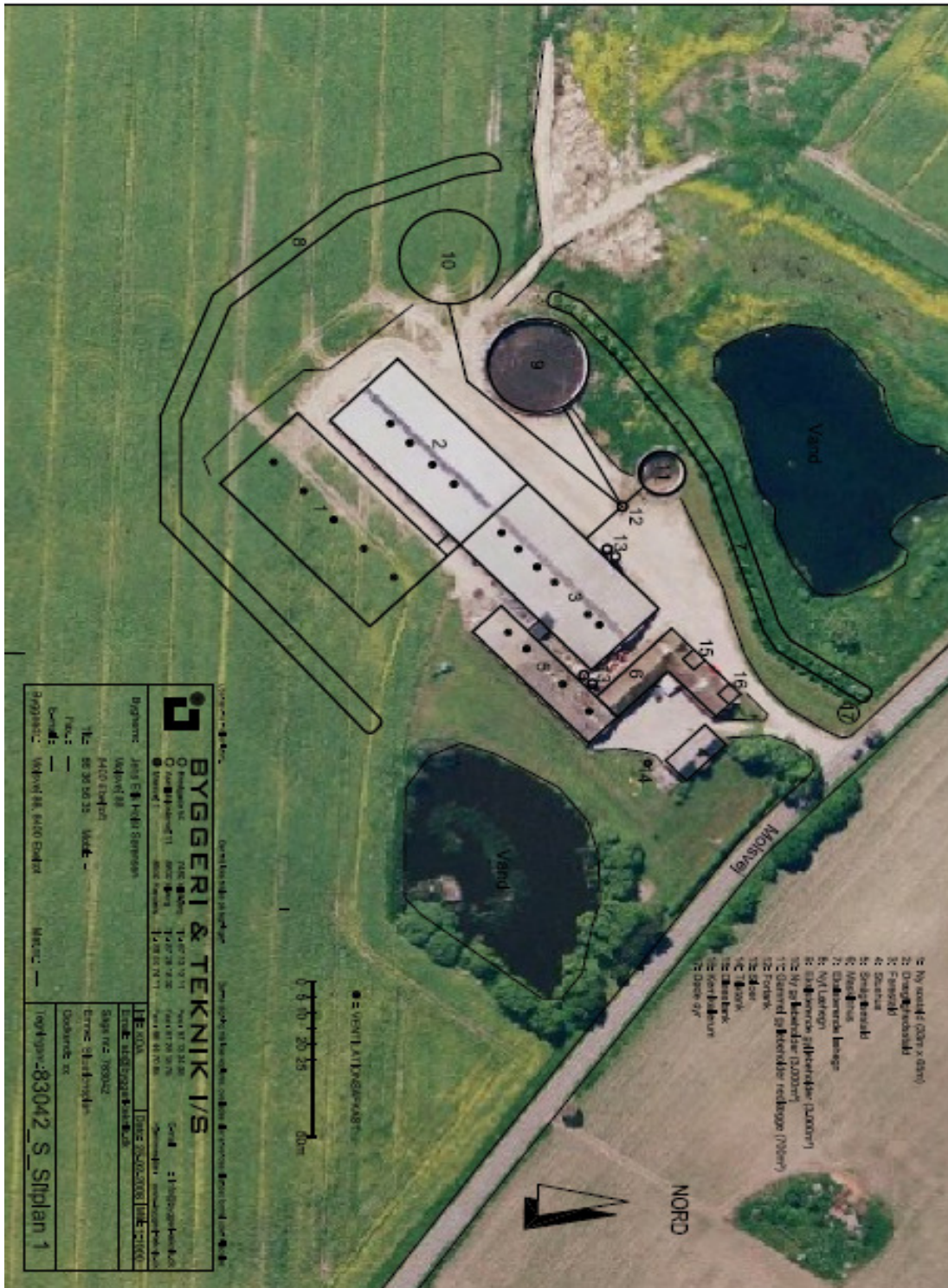
Sagens akter

Bilag 1b

Dato	Beskrivelse
21.01.08	Modtaget ansøgning om godkendelse efter § 12 fra Husdyrgodkendelse.dk, version 1.
28.01.08	Modtaget brev fra Bygningskontoret Nord vedrørende forhåndsvurdering af beliggenhed for ny foderlade m.v. (§19).
11.02.08	Opstartsmøde på Molsvej 88 med deltagelse af ansøger, Sia Gudmunsson (Århus-Hadsten Landboforening, Aahl)) og Syddjurs Kommune
12.02.08	Syddjurs Kommune sender tjekliste til Aahl vedr. manglende oplysninger, version 1, og ansøgning sendes retur
14.02.08	Syddjurs Kommune modtager brev med kommentarer/anmodning om aktindsigt fra Danmarks Natufredningsforening (DN). Modtaget §19-ansøgning vedr. amerikaner silo og foderlade.
15.02.08	Syddjurs Kommune sender kvitteringsskrivelse til DN.
26.02.08	Syddjurs Kommune modtager rettelse til §19-ansøgning (gastæt silo) og kortbilag vedr. nedrivningsplan.
04.03.08	Syddjurs Kommune modtager supplerende kommentarer fra DN til miljøgodkendelsesansøgningen fra Molsvej 88
05.03.08	Syddjurs Kommune sender kvitteringsskrivelse til DN.
06.03.08	Email korrespondence med afklaring vedrørende gylletransporter og afstande til byzone med Aahl.
10.03.08	Version 2 modtaget
27.03.08	Meddelt ansøger, at kommunen accepterer oplysninger om belysning uden kortbilag
04.04.08	Syddjurs Kommune anmoder og modtager svar fra Aahl vedrørende placering af befæstet areal o.a.
07.04.08	Version 3 af ansøgning modtaget. Ændringer mhp foderkorrektion.
14.04.08	Version 4 af ansøgning modtaget. Ændringer mhp foderkorrektion.
16.04.08	Version 5 af ansøgning modtaget. Ændringer mhp foderkorrektion.
21.04.08	Version 6 af ansøgning modtaget. Ændringer mhp foderkorrektion.
05.05.08	Version 7 af ansøgning modtaget. Ændringer mhp foderkorrektion.
07.05.08	Syddjurs Kommune sender §19-tilladelse til foderlade mv. i høring.

- 13.05.08 Version 8 af ansøgning modtaget. Beregning af nitratbelastning af arealer i indvindingsopland til Egens Vandværk
- 26.06.08 Version 9 af ansøgning modtaget. Ændret antal smågrise i fiktivt staldanlæg 7,3-8,5 kg, og sædskifte tilpasset referencesædsikfte.
- 23.09.08 Naturvurdering udarbejdet af naturafdeling
- 06.10.08 Udkast til miljøgodkendelse, version A
- 20.10.08 Ansøgning genberegnet pga. af nye nitratklasser
- 30.10.08 Korrektur af udkast
- 06.11.08 Udkast til miljøgodkendelse
- 13.11.08 Korrektur af udkast
- 17.11.08 Udkast til miljøgodkendelse
- 27.11.08 Anmodet konsulent Martin S. Hansen at iværksætte §16-ansøgning for aftalearealer, som er blevet omklassificeret mht. nitrat
- 19.01.09 Modtaget ansøgning version 10 med reviderede aftalearealer
- 27.01.09 Revideret udkast til miljøgodkendelse
- 03.03.09 Udkast sendes i høring
- 04.05.09 Afgørelse om miljøgodkendelse gives
- 11.05.09 Ansøger gør opmærksom på at der er en fejl i ansøgningen og dermed i den givne miljøgodkendelse
- 06.06.09 Afgørelse trækkes tilbage da den er af væsentlig karakter
- 02.11.09 Nyt udkast sendes i høring

Bilag 2

Miljøteknisk beskrivelse

1	Ansøger og ejerforhold	45
2	Virksomhedens lokalisering, afstandskrav og landskabelige forhold	45
3	Virksomhedens indretning	46
4	Husdyrgødning	47
5	Foder.....	48
6	Harmoniregler	49
7	Ressourceforbrug.....	49
8	Skadedyr.....	50
9	Affald	50
	9.1 Farligt affald	51
	9.2 Døde dyr	51
10	Håndtering og opbevaring.....	51
	10.1 Sprøjtemidler.....	51
	10.2 Medicin.....	51
	10.3 Kunstgødning	51
	10.4 Olie og kemikalier.....	51
11	Spildevand.....	51

Ansøger og ejerforhold

Navn: Jens Erik Sørensen
Adresse: Molsvej 88, 8400 Ebeltoft
Telefon: 86365635
Mobil: 20801890
E-mail: jens Erik@jubii.dk

Matrikel nr.:
CVR nr.: 19875695
CHR nr.: 103455

Virksomhedens lokalisering, afstandskrav og landskabelige forhold

Virksomhedens staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i landzone i et område med landbrug og spredt bebyggelse 1 km vest for Grønfeld.

Staldanlægget udvides fra ca. 3.000 m² til ca. 5.000 m². De to stalde bygges i samme stil og med samme materialevalg, dvs. i rødsten med eternittag og taghældning på 15 grader. Der bygges en ny gyllebeholder på 3.000 m³ og nedlægges en ældre på 700 m³, så beholderkapaciteten i fremtiden bliver 6.000 m³.

Indkørslen fra Molsvej til ejendommen sker mellem to små søer. Anlægget ligger samlet og lavt i landskabet

Et nyt 3-rækket læhegn vil blive etableret om anlægget, så det supplerer det eksisterende læhegn. Det samlede staldanlæg med gyllebeholdere og siloanlæg vil dermed blive omgivet af læhegn hele vejen rundt på nær det nordøstlige hjørne, hvor eksisterende buske og træer omkring en sø skjuler anlægget delvist. Den ny fodersilo på 11 m vil være synlig over de øvrige bygninger, som er 7 m høje.

Samtidig med ansøgning om miljøgodkendelse af anlægsudvidelsen er indsendt ansøgning om ændring efter §19, husdyrgodkendelsesloven, om bygning af en gastæt fodersilo og en ny foderlade. Foderladen skal erstatte en ældre staldbygning (maskinhus), som ønskes nedrevet. Denne ansøgning behandles separat.

Afstandsforhold fra virksomheden til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo	445 m
Byzone	3.700 m
Samlet bebyggelse i landzone	685 m

Afstandsforhold fra staldbygninger/gyllebeholder	
Fælles vandindvindingsanlæg	ca 1,5 km
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca 400 m
Vandløb, dræn og søer	30 m
Offentlig vej, privat fællesvej	110 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 100 m
Naboskel	120 m
Beboelse samme ejendom	62 m

Virksomhedens indretning

Se situationsplan bilag 3

Fordeling af dyrehold i staldafsnit i nudrift og ansøgt drift:

Staldafsnit	Nudrift		Ansøgt drift	
	Antal stipladser	Dyr/år	Antal stipladser	Dyr/år
Eksisterende sostald				
Årssøer, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	128	583	225	900
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, spaltegulv	455	583	225	317
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	100	250	200	450
Ny sostald				
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	-	-	450	583
Eksisterende toklimastald				
Smågrise på delvis spaltegulv	1015	7500	1015	7500

I ansøgningen er der indtastet en fiktiv stald med 16.000 smågrise (7,3-8,5 kg), som sælges ved 8,5 kg. Smågrisene indgår som en del af sobesætningen, i det samlede antal DE og i et fastsat fodervilkår for søerne, men er indtastet separat for at undgå at beregne en fodernorm for de smågrise, som fodres op til 30 kg.

Farestalden indrettes med kassestier og delvis spaltegulv i følge BAT-byggeblad nr. 106.02.51.

Toklimastald er indrettet i følge BAT-byggeblad nr. 106.03.52.

Staldanlæg, foderlade, fodersiloer og gyllebeholdere ligger arealmæssigt samlet, så den daglige drift med transport af foder, husdyrgødning og dyr kan ske logistisk effektivt med et minimum af energiforbrug.

Staldanlæg rengøres efter hvert holdskift. Der overbruses i smågrisestald og drægtighedsstald, og der er rumkøling i alle stalde.

Ventilationssystemet er et undertrykssystem. Der er 20 afkast á 1 m's højde fordelt på 4 afkast i to-klimastalde, 1 hos polte, 6 i farestald og 9 i løbe-drægtighedstalde. Afkast er placeret 6 m over terræn.

Indblæsningsluften køles i sommerperioden, 270 driftstimer pr. år, hvilket formindsker behovet for luftskifte i staldene, og dermed ammoniak- og lugtpåvirkning af omgivelserne.

Gylle kanaler tømmes hver 3. uge på hverdage vha. et træk og slip udmugningssystem.

Mht. til støjkilder kører ventilationsanlæggene hele døgnet i alle staldbygninger. Transport og indblæsning af foder vil forøges fra 40 til 50 gange om året i fremtidig drift. Etablering af gastæt silo indebærer, at der ikke er behov for korntørringsanlæg, hvilket er energibesparende og støjbegrænsende.

Alle gyllebeholdere er uden fast overdækning men med naturligt flydelag. Gyllebeholderne overvåges via logbog.

Husdyrgødning

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen:

Der produceres årligt 6.550 m³ gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand, der ledes til gyllebeholder. Gylle pumpes ud til gylletankene ved staldanlægget. Der er ikke pumpe på gyllebeholderne.

Gylle udbringes med slæbeslanger. Der benyttes ikke nedfælder, da der primært dyrkes vinterafgrøder, hvor køreskader ved nedfældning kan nedsætte udbytte og N-optagelse. Dog kan der være få undtagelser som udbringning på sort jord og græs indenfor 1.000 meter af habitatområdet og på arealer beliggende i habitatområdet.

Opbevaringskapacitet for gylle			
Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³
Kanaler i eks. stalde	2002	-	300
Kanaler i ny stald	ny	-	600
Gylletank (nedlægges)	1987	2002	(700)
Gylletank nr. 2	2002	-	3000
Gylletank nr. 3	ny	-	3000
I alt			6.900

Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme samt udsprede slam eller andet affald.

Foder

Etableringen af ny foderlade og gastæt fodersilo vil gøre det muligt at hjemmblende alt foder til grisene på bedriften og effektivisere fodertransporten. Etablering af gastæt silo gør det muligt at opbevare ikke-tørret korn og dermed undgå korntørring. Det indebærer, ud over en reduktion af støjgener, en betydelig energibesparelse.

Der anvendes reduceret proteinfodring af søerne.

Der er beregnet en type 2 korrektion på 0,912 ud fra følgende formel:

$$\left(\left(\text{FE pr. årssø} \times \text{g råprotein pr. FE} \right) / 6250 - 1,50 - \left(\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt i kg} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst} \right) \right) / 27,2$$

I ansøgningen er dette opnået på følgende måde:

Summen af FE pr. årssø i farestald + drægtighed = 1450 FE per årssø

Gram råprotein pr FE: 135 g

Antal fravænnede grise per årssø: 24,6

Fravænningsvægt: 8,5 kg

Der anvendes ligeledes fytasetilsætning samt fasefodring.

Harmoniregler

Landbrugsjord til rådighed

	Ansøgt produktion ha
Ejet/forpagtet areal	142,26
Aftaleareal	81,75
I alt	224,02

Harmoniarealet

Ejendommens samlede producerede gødningsmængde udgør 275,76 DE.

Ejendommen har gylleaftaler vedrørende afsætning af 79,9 DE på 81,75 ha.

Ejendommens resterende gødningsmængde på 195,86 DE fordeles på egne arealer, som udgør 142,26 ha. Det svarer til 1,38 DE/ha, så harmonikravet om max 1,4 DE/ha er overholdt. Der modtages ikke slam eller andet affald til udspreddning på udspreddningsarealet.

Arealkrav

Arealkravet i henhold til Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv., nr. 1152 af 23/11/2006 for ejendommen er beregnet til 102,55 ha, hvilket er overholdt.

Ressourceforbrug

Årligt forbrug	Før	Efter
Dieselolie	4.800 liter	4.800 liter
Træpiller	60 tons	80 tons
Energiforbrug	115.000 kWh	137.000 kWh
Vandforbrug	6.000 m ³	7.500 m ³

Der anvendes lavenergipærer til smågrisene og der anvendes stepventilation. Produktion af eget foder resulterer i bedre foderudnyttelse.

Bygningen af en gastæt silo indebærer et reduceret behov for tørring af korn, hvilket sparer energi og reducerer støjbelastningen.

Ejendommens har eget nødstrømsanlæg i tilfælde af strømsvigt.

Der anvendes drikkekopper, som sparer på vandforbruget.

Opgørelse over transporter i forbindelse med driften:

Transporter/år	Før	Efter
Husdyrgødning	4.000 m ³	5.930 m ³
Gylletransport via Egens i tankvogn á 30 t	55 læs	80 læs
Gylletransport via Grønfeld, gyllevogn á 20 t	17 læs	20 læs
Gylletransport til egne arealer, gyllevogn á 20 t	101 læs	160 læs
Smågrise (fortrinsvis) og søer	52	52
Døde dyr	25	25
Indkøbte foderstoffer	40	50
Brændstof	4	4
Afhentning af metalaffald	1	1

Alle gylletransporter varetages af maskinstation. Gylletransporterne finder sted nogle få dage i hver af perioderne marts-april og august-september. Den udbragte gyllemængde vil stige fra omkring 4.005 ton til omkring 5.935 ton pr. år. Antallet af transporter med lastbiltankvogn gennem Egens (til aftalearealer) vil stige fra ca. 55 læs i nudrift til ca. 80 læs á 30 t i ansøgt drift.

Transport med gylle gennem Grønfeld by foretages med lastbil eller lukkede vogne der ikke bruges til udspreddning af gødning i marken.

Resten af gylletransporterne (i fremtiden ca. 160 læs á 20 ton) vil ikke passere bymæssig bebyggelse, men blot foregå til arealer omkring ejendommen.

Kunstgødning hentes direkte ved foderstofforretning efter behov.

Skadedyr

Mortalin-ordning benyttes til rottebekæmpelse på ejendommen. Fluer bekæmpes kemisk både som forebyggende og behandlende.

Foder opbevares således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Affald

Jern og metal opbevares i container og afhentes af skrothandler.

Øvrige affald leveres til kommunal modtageplads eller bortskaffes med dagrenovation.

Alt affald håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen.

Farligt affald

Der er ikke olieaffald, EAK-kode13000, fra ejendommen. Emballage fra kemikalier og landbrugskemikalier EAK-koder 02.01.08 og 02.01.09 afhændes til kommunal genbrugsplads.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i kølecontainer og afhentes af DAKA.

Håndtering og opbevaring

Sprøjtemidler

Påfyldning af pesticider sker på befæstet fyldeplads med kemikaliepåfyldningsudstyr på sprøjten. Rengøring af sprøjteudstyr sker på samme plads eller i marken. Opbevaring af pesticider og kemikalier sker i aflåst kemikalierum. Der opbevares maksimalt 200 kg pesticider ad gangen.

Medicin

Medicin opbevares i køleskab i aflåst forrum til stald.

Kunstgødning

Kunstgødning hentes direkte ved foderstofforretning efter behov, så der findes ikke oplag på ejendommen.

Olie og kemikalier

Der er ikke oplag af olie, da der fyres med træpiller.

Pesticider og kemikalier opbevares i kemikalierum. Lageret af pesticider/kemikalier minimeres ved at indkøbe efter forbrug.

Ny dieselbeholder på 1.200 l er placeret på fast grund i værksted væk fra væg og hævet over jorden.

Spildevand

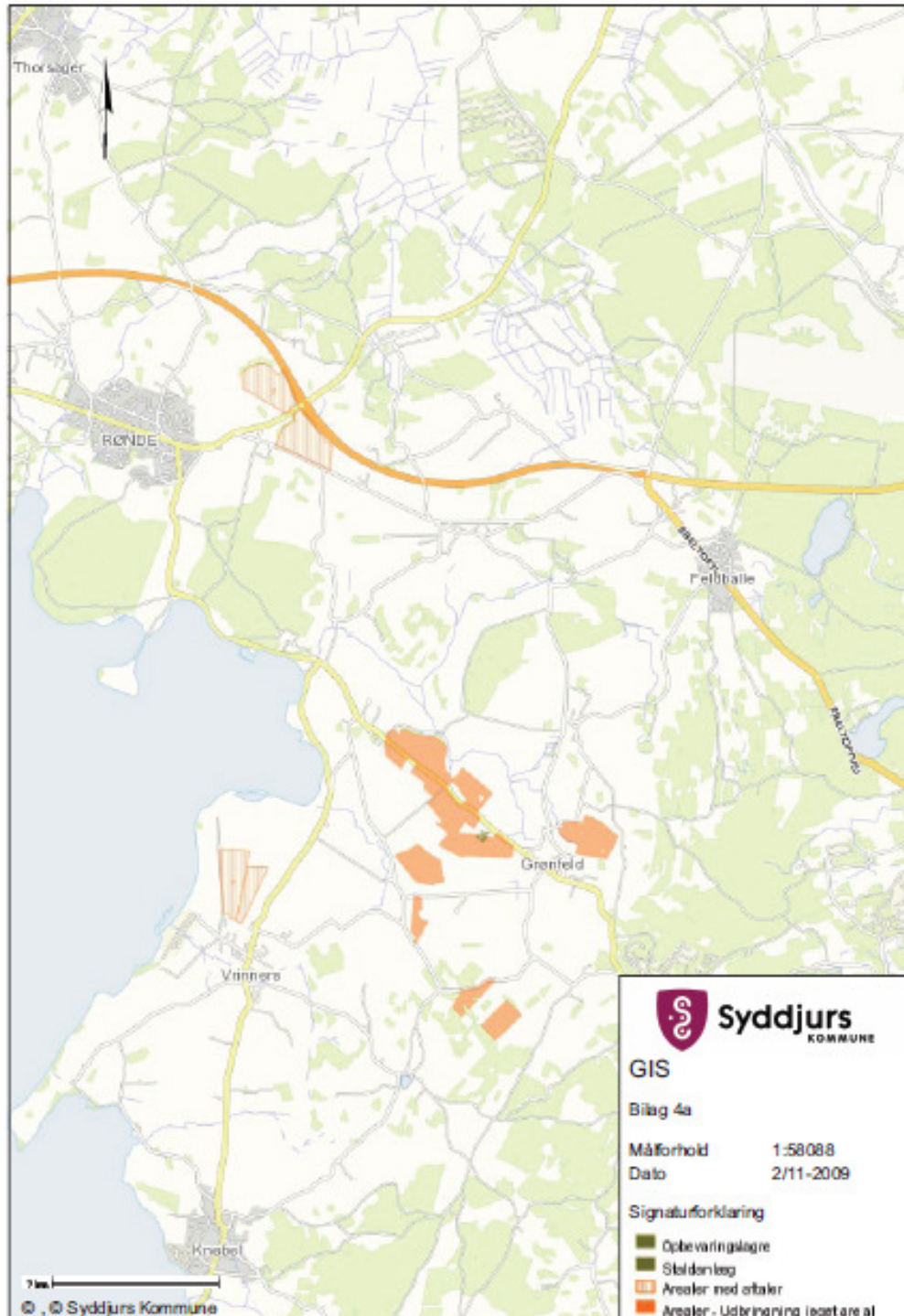
I forbindelse med udvidelsen etableres der en udendørs vaske- og påfyldningsplads på 4x6 m med afløb/bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Vaskepladsen etableres nord for eksisterende sostald, se situationsplan, bilag 2.

Forbruget af vaskevand til staldrensning er beregnet til 400 m³ og der bortledes ca. 15 m³ spildevand fra vaskepladsen. Mængden af drikkevandsspild er beregnet til 160 m³.

Sanitært spildevand ledes til trixtank.

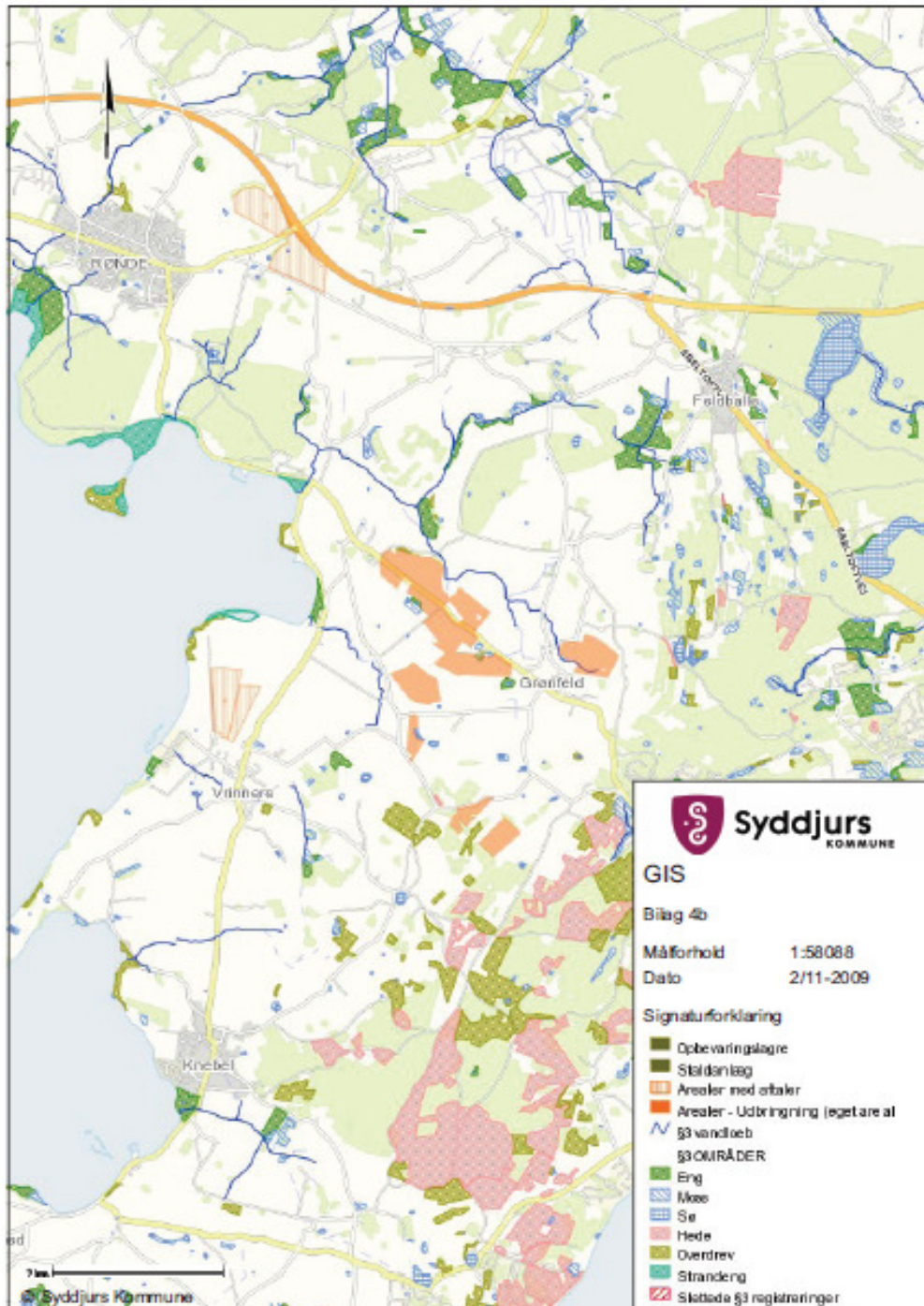
Tagvand fra den eksisterende og nye stald ledes til dræn.

Bilag 4a

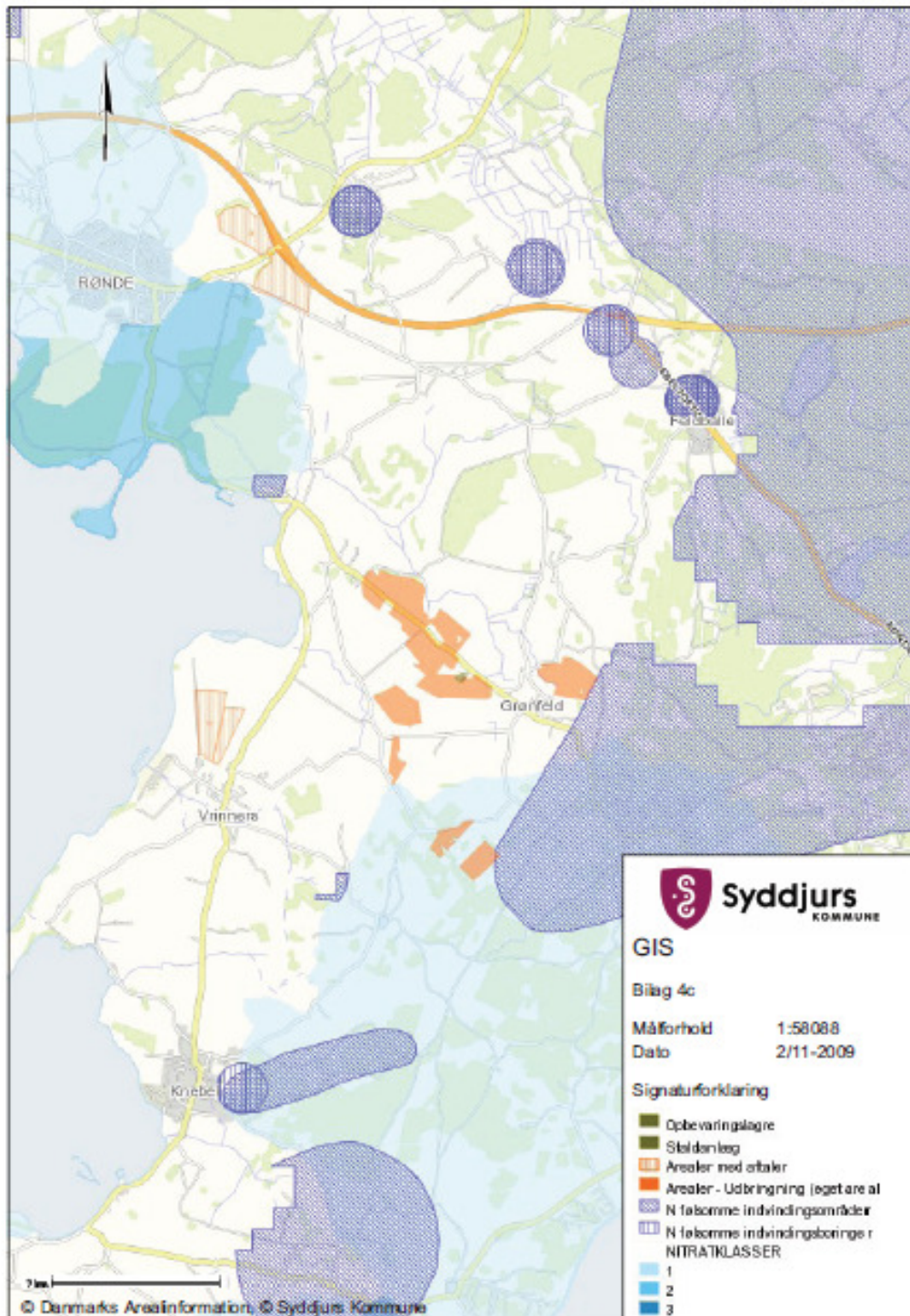
Kort over udbringningsarealerne. De skraverede felter angiver aftalearealer. De orange marker angiver ejede og forpagtede arealer.

Bilag 4b

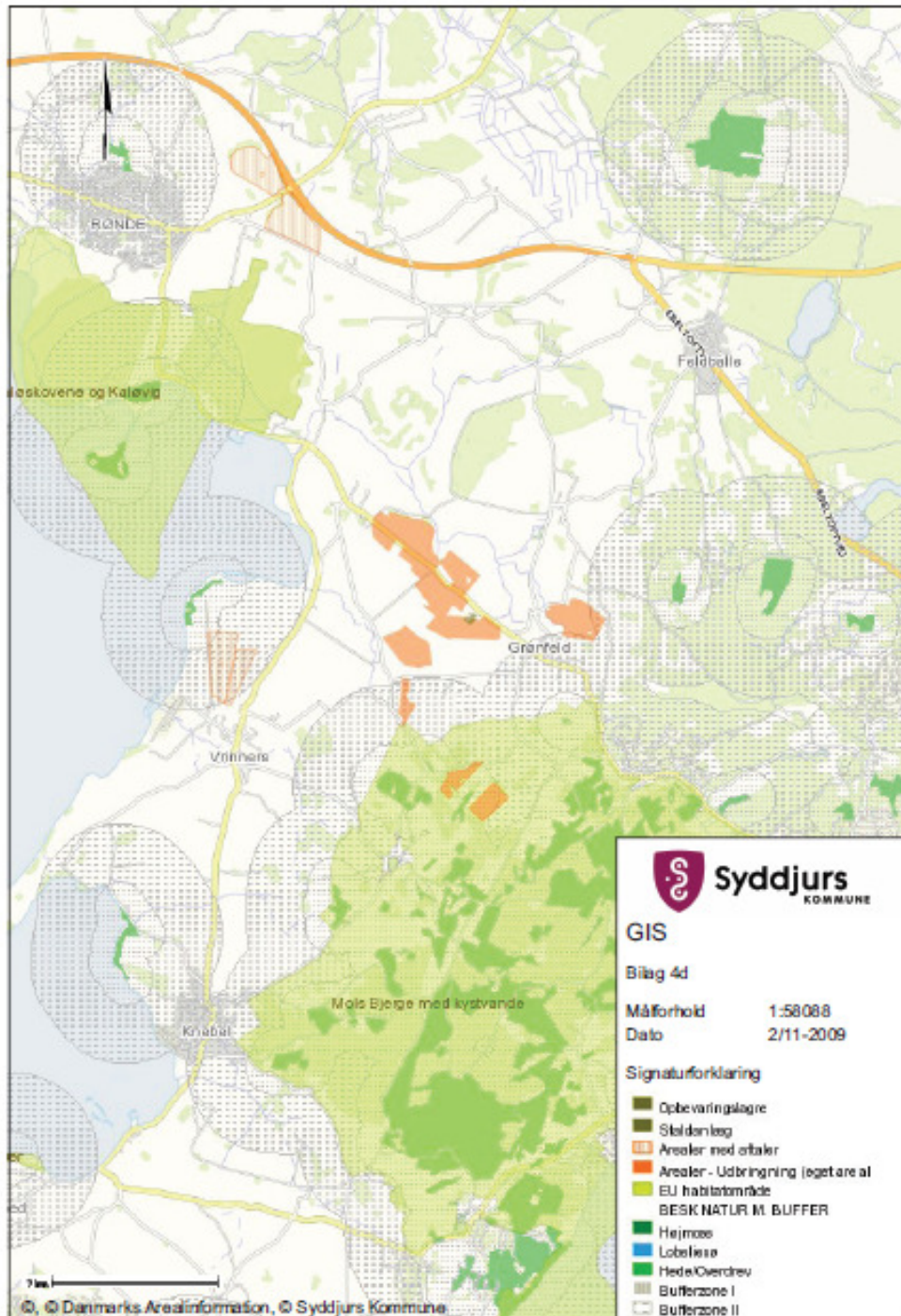
Kort over udbringningsarealernes placering i forhold til §3 beskyttet natur.

Bilag 4c

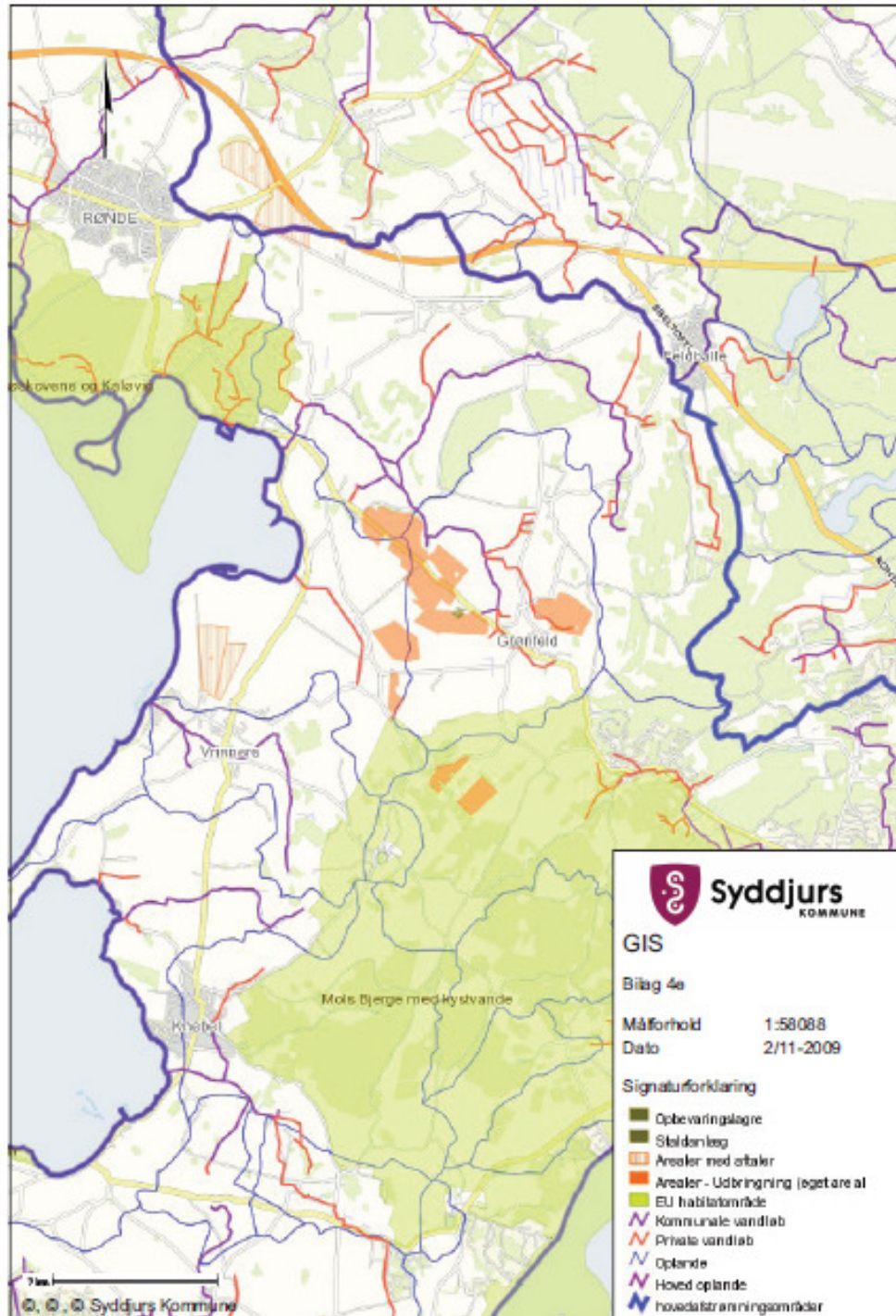
Kort over udbringningsarealer og deres placering i forhold til overfladevand og grundvand.

Bilag 4d

Kort over udbringningsarealerne og deres placering i forhold til § 7 beskyttet natur og habitatområder.

Bilag 4e

Kort over udbringningsarealer og deres placering i forhold til vandløbsoplande og EU habitatområder.

Bilag 5

LandsbyMidtØst			
71. 6700000			
Fax:			
Målestok: 1:20000		Jens Erik Sørensen	
Arealerne er opmålt på målestok 1:20000	Udby	Int.	Godk.
produktion af hvede. Som grundlag for	12.10.2008	200 kg	
opmålingen er dyrkningsgrænserne sikret,			
deres er betragtet af dg.			

Kort over udbringningsarealer og transportruter.

